

M

Brněnský

metropolitan

únor 2023

V Polárce děti poznají divadlo i samy sebe

Magistrát informuje
Blíží se stavební sezona. Jak ovlivní dopravu v Brně?

Téma
Přinášíme tipy, jak v domácnosti snížit spotřebu energií

Fotoreportáž
Plavecký stadion za Lužánkami se mění. Budují tam nový bazén

Sport
Zbrojovku čeká rok oslav i bojů o každý prvoligový bod

Nahlédněte do budoucnosti svého města

URBAN CENTRUM

zahájilo rok 2023 výstavou **Tajemství fresky**. Expozice přibližuje rekonstrukci sálu Rady města Brna, která odhalila vzácné barokní malby.

V dalším průběhu roku se zájemci mohou těšit na výstavy připomínající založení **brněnské ZOO** či **Technologického parku** nebo historii nedávno zpřístupněných **vodjemů na Žlutém kopci**. Chybět nebudou ani ukázky projektů a architektonických soutěží, které pomáhají rozvoji města.

A O TOM TO JE.

Stará radnice | Mečová 5 | Brno
Otevřeno: Po – Pá 10:00 – 18:00 hod.
tel.: +420 778 520 752
e-mail: urbancentrum@brno.cz

urbancentrum.brno.cz

U C B

URBAN CENTRUM BRNO

6 | Magistrát informuje

Přednášky v Urban centru přiblíží dějiny Nové radnice i fresky

10 | Rozhovor

Duo docentky tematizuje sexualitu, feminismus a emancipaci

14 | Ceny města Brna 2022

Galerii význačných osobností rozhojnilo dalších 14 mužů a žen

36 | Kultura

Nositelé paměti otevřou židovské muzeum Malý Mehrin

40 | Historie

Odvaha a podnikavost měšťanů stvořila moravský Manchester

42 | Sport

Trenér florbalových Gullivers: Chceme minimálně do semifinále

Aktuálně | Zoo Brno letos slaví 70 let od svého zrodu

Kultura | Scala okořenila únorový program filmovou klasikou

Milé čtenářky, milí čtenáři, Organizace spojených národů vyhlásila 10. únor Světovým dnem luštění, aby zvýšila povědomí pozemšťanů o přínosech těchto plodin jak v konzumaci, tak produkci. 14. únor známe všichni jako svátek svatého Valentýna, tedy den pro všechny zamilované. A pokud si nějaké hrdličky místo čokoládových bonboniér a pugétů vzájemně darují knihu nebo se spolu podívají na přírodopisný film o primátech, oslaví tak nejen Valentýna, ale i Mezinárodní den darování knih a Světový den šimpanzů bonobo připadající na totéž datum.

Hned následující den je zasvěcen hrochům, 18. únor pak luskounům a velrybám a 27. únor ledním medvědům. Pokud bychom opustili svět fauny, 15. únor je rovněž Mezinárodním dnem zelených stěn (myšleno živých, posázených rostlinami) a 18. února se pak dostávají na výsluní baterie.

Každý takový den má za cíl přitáhnout pozornost, vzdělávat a v dobrém měnit svět. Pokud by vás zajímalo, jaký mezinárodní svátek připadá na konkrétní datum v měsíci, stačí zalistovat Ekokalendářem na stejnojmenném webu. Stojí za ním spolek Uklidme Česko, který každoročně pořádá celonárodní dobrovolnické úklidové akce – letos 1. dubna.

Zapsali jste si datum do svého diáře? Pak ho nepouštějte z rukou a prolistujte si celé naše číslo, najdete tam spoustu zajímavých akcí, výstav, představení či přednášek, které stojí za to navštívit.

Zuzana Gregorová

M | Brněnský metropolitan

Informační magazín občanů města Brna, únor 2023

Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová, A. Dudková, J. Vašíčková, R. Burián, F. Poňuchálek, Z. Obalilová

Vydavatel: statutární město Brno,

Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko, Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064,

e-mail: tis@brno.cz

metropolitan

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna),

18. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 27. 1. 2023, distribuce: do 6. 2. 2023,

poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu města Brna a v tramvajích DPMB a na dalších místech

Inzerce: Regionální vydavatelství, s. r. o.,

K Žižkovu 282/9, Praha 9, 190 00, IČO 27846717

Karel Marek, 606 740 730, k.marek@regvyd.cz

Michal Novák, 739 724 774, novak@regvyd.cz

Tištěný náklad: 210 000 ks

Distribuce: Česká distribuční

Foto na titulní straně: Divadlo Polárka, Petr Chodura

B | R | N | O

www.brno.cz

Najdete nás na: @brnomycity

Tiráž

Chystané muzeum v Brněnci vypoví příběh zachráněných Židů

Město Brno se stalo partnerem projektu Schindlerova archa v Brněnci. Vznikající muzeum a památník holocaustu bude připomínat odkaz Oskara Schindlera a zachráněných Židů přímo v areálu bývalé textilní továrny, která před druhou světovou válkou patřila rodině Löw-Beer.

▪

(zob)

Solárních elektráren v Brně je za 6 let víc než dvojnásobek

Na Magistrátu města Brna vzniklo k 1. lednu 2023 nové oddělení energetiky, které vykonává energetický management na území města. Ke správnému řízení jsou vždy potřeba data. Jelikož se v současné době pozornost států i měst upíná k obnovitelným zdrojům energie, zaměřil se úřad nejprve na práci s daty o fotovoltaických elektrárnách (FVE), které mají nejvyšší potenciál k výrobě elektřiny v Brně. Z údajů získaných od Energetického regulačního úřadu a distributora elektrické energie např. vyplývá, že v Brně od roku 2016 do roku 2022 vzrostl instalovaný výkon solárních elektráren o 7 MWe (z 33 na 40) a jejich počet stoupl o 710 objektů (ze 492 na 1 202). Největší FVE se nachází na jižní straně tuřanského letiště a má výkon 21,6 MWe. Více se dočtete v článku Rozvoj fotovoltaiky v Brně na webu data.brno.cz.

▪
(zug) | foto: SAKO Brno

Nápady na zlepšení města je opět možné přihlásit do Dámy na vás

Brňané i letos rozhodnou o využití 35 milionů korun. Máte pro ně tip?

Víte o něčem, co by prospělo vaší ulici? Vaší čtvrti? Chybí tam nějaká služba? Projekty, které by pozvedly život v Brně o úroveň výš a na které by vám stačilo 5 milionů korun, lze od 1. února přihlašovat do letošního (už sedmého) ročníku participativního rozpočtu Dámy na vás. Jak to funguje a co už vymysleli ostatní, najdete na paro.damenavas.cz. Rovnou tam můžete olajkovat ty, které vás osloví, a pomoci jim tak dostat se do finálového souboje o celkem 35 milionů korun.

▪
(ral)

V Charkově zapojili generátor, který dostali darem od Brna. Navzdory pokračujícím ruským útokům na infrastrukturu tak má alespoň část tamějších obyvatel zajištěny dodávky tepla. Ukrajinský Charkov je partnerským městem Brna od roku 2008.

(ral) | foto: archiv města Charkova

Dům umění se otevře návštěvníkům i parku

Nově pojaté prostranství před Domem umění lépe propojí budovu s Malinovského náměstím. To navrhuje ateliér M2AU, vítěz nedávno ukončené architektonické soutěže pořádané Kanceláří architekta města Brna. Zadní část galerie vyběhající do parku získá propojovací schodiště, což umožní vystavovat i v exteriéru. Proměnou projde i jižní část parku, který tvoří významný prvek parkové kolonády po obvodu bývalých městských hradeb. O přeměně se nyní začne jednat na úrovni vedení města a Domu umění města Brna.

▪
(zob) | vizualizace: M2AU

Dešťovka a zelené střechy. Startuje sběr žádostí o ekodotace

Od začátku února do konce října je možné podávat žádosti o dotace v programech Nachytej dešťovku a Zeleň střechám. Lidé, kteří se rozhodnou mít tzv. zelenou střechu, nejenže z kvalitní tepelnou stabilitu svého domu, ale mohou na svůj záměr dostat až 1 400 korun na 1 m². Město podpoří také majitele nemovitostí, kteří chtějí efektivně hospodařit se srážkovou vodou. V programu Nachytej dešťovku je možné získat dotaci ve výši až do 50 % podpory poskytnuté Státním fondem životního prostředí. Informace o tom, kdo má na dotaci nárok a jak o ni požádat, najdou zájemci na webu ekodotace.brno.cz.

▪
(and)

Multifunkční hala nabídne až 30 způsobů využití

Multifunkční hala nadregionálního významu, která nabídne špičkové podmínky pro pořádání kulturních, sportovních, veletržních a kongresových akcí na mezinárodní úrovni, má vzniknout u výstaviště poblíž pavilonu Z. Nabídne 30 různých způsobů využití a kapacitu až 13 300 míst. Jedná se o největší strategický projekt města Brna.

Rozhodnutí o lokalitě nabízející dostatek prostoru pro parkovací plochy a možnosti napojení na městskou hromadnou dopravu padlo před necelými čtyřmi lety. V tuto chvíli je stavba povolena a jsou připraveny potřebné pozemky. Vloni v červnu byl vybrán správce stavby, od prosince je pak jisté, že halu bude provozovat městem 100% vlastněná společnost ARENA BRNO.

Významným milníkem byl 16. leden 2023, kdy byla slavnostně podepsána smlouva se zhotovitelem stavby, společností HOCHTIEF CZ, která uspěla s nabídnutou cenou 4 444 444 444,44 korun bez DPH. Vzhledem k tomu, že souběžně se samotným objektem haly mají být vybudovány komunikace, parkoviště nebo inženýrské sítě, zadávalo město Brno veřejnou zakázku společně s městskými společnostmi Brněnské komunikace, ARENA BRNO a Teplárny Brno.

Klíčovou podmínkou pro samotné zahájení stavby je schválení veřejné podpory Evropskou komisí, které se předpokládá v 1. pololetí roku 2023. Jde o nezbytný administrativní proces, během něhož se vyhodnocuje, jestli je možné z veřejných prostředků postavit objekt sloužící i ke komerčním účelům. V případě, že by veřejná podpora schválena nebyla, může město smlouvu jednostranně ukončit bez sankcí. Pokud bude takzvaná notifikace úspěšná a stavba začne, má vybraná firma na realizaci lhůtu 30 měsíců od předání staveniště. Souběžně bude třeba zajistit ještě částečné doprojektování interiéru a jeho dodání.

Rozšíří se velký městský okruh na Bauerově

Výstavba arény vyvolává další investice, které přispějí k rozvoji velkého území v blízkosti centra. Ředitelství silnic a dálnic s novou stavební sezonou plánuje zahájit práce na rozšíření kilometrového úseku velkého městského okruhu na Bauerově. Zlepší se tak bezpečnost dopravy a půjde o dopravní napojení haly, proto se na investici podílí i město. Dopravní podnik města Brna pak pokračuje v přípravě stavby tramvajové smyčky v blízkém uzlu Lipová.

Pokud se hala začne stavět, bude ji financovat především ARENA BRNO a město. Uvedená městská společnost využije úvěr ve výši 2 miliardy korun, město pokryje realizaci výstavby z vlastních zdrojů a také z úvěru – jednání o podmínkách poskytnutého externího financování jsou v závěrečné fázi. Další peníze by měl poskytnout v souladu s uzavřeným memorandem Jihomoravský kraj (minimálně 200 milionů korun) a Národní sportovní agentura (předpokládá se 300 milionů korun).

Rozhodnutí o výstavbě multifunkční haly u brněnského výstaviště padlo 20. února 2019. Za 850 dní, 19. června 2021, získala stavba územní rozhodnutí a stavební povolení. Arénu projektovalo sdružení firem A PLUS a Arch.Design. Objekt má mít dvě podzemní a šest nadzemních podlaží. Zastavěná plocha je 16 698 m², obestavěný prostor 475 000 m³. Kapacita haly bude až 13 300 míst, spolu s ní město vybuduje zhruba 1 300 parkovacích stání.

Další informace jsou k dispozici na webových stránkách cobude.brno.cz a arenabrno.cz. ■

Roman Burián | vizualizace: A PLUS a Arch.Design

Počet návštěvníků haly

- 13 300 – koncerty se stáním na ploše
- 13 250 – hokej s kotlem na stání
- 12 000 – tenis, volejbal, basketbal, futsal či florbal
- 9 700 – koncerty se sezením na ploše

Začala stavba tramvajové smyčky, vzniknou i zastávky bez bariér

Kvůli nutným úsporám Dopravní podnik města Brna omezil plánované stavební investice. Přesto do oprav tratí, kabelových tras a dalších objektů investuje až 577 milionů korun. Na některé projekty má přislíbenou dotaci od města Brna.

Dopravní podnik města Brna (DPMB) zahájil práce na nové tramvajové smyčce v Pisárkách (na vizualizaci). Díky ní se nebudou muset tramvaje, které míří z Bystřice do pisárecké vozovny nebo zpět, otáčet až na Mendlově náměstí.

„Z hlediska provozu MHD pro nás představuje zjednodušení dopravy a úsporu finančních prostředků. Po vybudování vratné smyčky snížíme počet najetých prázdných kilometrů a tím uspoříme náklady na energie i čas řidičů. Současně se výrazně uleví velmi vytíženému dopravnímu uzlu na Mendlově náměstí,“ vysvětlil generální ředitel DPMB Miloš Havránek. Úspory byly vyčísleny až na 6 milionů korun ročně.

Součástí stavby je i vybudování nového kolejového rozvětvení ve vozovně Pisárky a úprava zpevněných ploch pro odstavování tramvají. Smyčka navíc umožní komfortní obsluhu multifunkční haly, která vyroste u výstaviště.

Letos bude pokračovat také zvyšování komfortu cestujících. V plánu je úprava dvou zastávek a doplnění 12 přístřešků. Přestavba na bezbariérové čeká zastávky Antonínská v obou směrech a Pionýrská ve směru z centra. Přístřešky dopravce doplní nejen tady, ale například také na zastávkách Rakovecká-smyčka nebo Výstaviště – hlavní vstup ve směru z centra. Bezbariérové zastávky a přístřešky vyjdou letos na cca 13 milionů korun. Podnik usiluje také o investiční dotaci, která by umožnila modernizaci tramvajové trasy na Vídeňské v úseku Bohunická – Moravanské lány. ■

Anna Dudková | vizualizace: archiv DPMB

Letos se rezidentní parkování v Brně rozšíří do dalších oblastí, které budou spadat do zóny C (regulace v pracovní dny od 17 do 6 hodin). Jako první se od 17. dubna do systému začlení oblast 1–22 (Červený kopec).

Brněnští zastupitelé v lednu schválili 33 milionů korun městským částem na různé investiční akce. V Kohoutovicích tak například vzniknou nové chodníky, v Líšni opraví ulici Strnadovu a v Přízřenicích zmodernizují hasičku.

Loňský průzkum dopravy v Brně ukázal, že oproti roku 2019 se větší část rezidentů přepravuje do práce pěšky (55 % v roce 2022 versus 44 % v roce 2019). Autem do zaměstnání nebo školy jezdí 33 % respondentů, podobně jako před třemi lety.

Rizikové zápasy na Srbské budou bezpečnější

Fotbalový stadion na Srbské bude pro návštěvníky bezpečnější. Úpravy doporučilo Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje.

Ne všechny fotbalové zápasy se odehrají v přátelském duchu. Proto mezi sektory G a H vznikne kvalitní zábrana oddělující fanoušky domácích od podporovatelů hostů. Přestaví se i vstupní brána mezi sektory a opraveny budou speciální schody určené policistům pro vstup při jejich případném zákroku. V posledních letech se na stadionu také rekonstruovalo umělé osvětlení a travnatý povrch nebo doplnila vířivka. ■

(and)

Přednášky v Urban centru přiblíží dějiny Nové radnice i fresky

Výstava Tajemství fresky pokračuje v Urban centru na Mečové i v únoru. Doplní jí přednášky, na kterých se seznámíte s historií fresky v sálu Rady města Brna. První z nich se 9. února bude věnovat dějinám nejen sálu, ale také Nové radnice. Na další 16. února se dozvíte více o rekonstrukci barokní fresky a poslední čtvrtek 23. února se bude hovořit o technologiích a problémech při restaurování. Přednášky se konají v Urban centru vždy od 17 hodin, jsou zdarma, jen je nutné se z kapacitních důvodů registrovat (osobně, na e-mailu urbancentrum@brno.cz nebo na čísle 778 520 752). ■

(zob)

Číslo měsíce

185

Průměrně tolik korun stál v prosinci 2022 řízek v restauraci v Brně. Za guláš strážníci v průměru zaplatili 177 korun a za hamburger 215 korun.

Práce v areálu vodojemů na Žlutém kopci se nezastavily ani v zimě. Na fotce je vidět výstavba suterénu strážního domku.

Vodojemy se hemží návštěvníky i stavbaři

V areálu na Tvrdého je rušno. Zatímco do dvou nejstarších vodojemů míří šťastlivci, kterým se podařilo ulovit vstupenku na rychle vyprodané prohlídky, ve třetím se pracuje na jeho zpřístupnění: razí se vstup, rozvádí elektroinstalace. Pod rozebraným strážním domkem vzniká suterén, kde bude zázemí pro návštěvníky a odkud povede do vodojemů bezbariérová podzemní chodba. Na povrchu se kácí dřeviny a chystají se další práce dle klimatických podmínek. Vše má být dokončeno v roce 2024. Více na cobude.brno.cz.

(ral) | foto: Zdeněk Kolařík

Záchranáři jezdí novou sanitkou. Zaplatilo ji Brno

V lednu jihomoravští záchranáři slavnostně převzali čtvrtou sanitku pořízenou z dotace města Brna. Město se záchrankou uzavřelo dohodu, že bude finančně přispívat na pořízení jednoho vozu ročně po dobu pěti let. Sanitka stojí 4 miliony korun a má zabudovanou jednotku C-Roads, která mimo jiné umožňuje vozidlům integrovaného záchranného systému preferenci na semaforech.

(zug)

Soutěž ocení žáky, kteří znají dopravní předpisy

Od začátku února do konce března se mohou žáci základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií zapojit do soutěže Bezpečně Brnem Junior. Jednotlivci i třídy, kteří v testu prokážou, že se v pravidlech silničního provozu neztratí, mohou získat hodnotné ceny. Ti, kteří soutěží za sebe, mohou vyhrát notebook, tablet nebo chytré hodinky. Pro tři nejlepší třídy jsou připraveny vstupenky do vědeckého parku VIDA!, brněnské zoologické zahrady a na hvězdárnu. Výsledky budou vyhlášeny v dubnu, kdy se spustí soutěž Bezpečně Brnem pro dospělé. Zapojit se lze na webu brnoinmotion.cz.

(and)

Na jaře začne několik dopravních staveb. Jak ovlivní provoz?

S blížícím se koncem zimního období pozvolna nadchází stavební sezona. Ta v Brně každoročně ovlivní i účastníky silničního provozu. V následujících týdnech se Brňané i přespolní musejí připravit hned na několik plánovaných omezení v dopravě.

Už od ledna opravuje Ředitelství silnic a dálnic most na komunikaci Otakara Ševčíka. Uzavřená tak zůstala jeho jedna polovina a na druhé se jezdí jedním pruhem v každém směru. Rekonstrukce by měla trvat celkem dva roky.

V březnu by mělo podle předpokladů odstartovat několik dopravních projektů. S omezením provozu budou muset počítat řidiči v Nádražní ulici. V souvislosti s úpravou přednádražního prostoru zasáhnou práce i do prostoru komunikace v úseku mezi Letmem a KFC.

V plánu je rovněž zahájit výstavbu dalšího úseku velkého městského okruhu, tentokrát na Bauerově. Práce budou koordinovány s dalšími projekty v této oblasti, jako je budování protipovodňových opatření poblíž Poříčí nebo výstavba multifunkční haly u brněnského výstaviště.

V březnu čekat také omezení na křižení Kníničské a Bystrcké, které zasáhne do chodníku i vozovky. Potrvá do konce června.

Zatím bez většího dopadu na dopravu by měla být výstavba nového parkovacího domu na Šumavské. Revitalizací projde celý prostor nedaleko Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Práce začnou rovněž v březnu.

Kromě nových akcí pokračují dlouhodobé projekty. I letos se tak řidiči setkají s omezením na Žabovřeské nebo v blízkosti Tomkova náměstí. V obou lokalitách pokračují práce na významných úsecích velkého městského okruhu. U všech projektů jde zatím o předpokládaná zahájení. Přesné termíny a rozsahy budou zveřejněny na webu kopemezabrno.cz, jakmile budou známy.

Anna Dudková

do 28. 2. **Institut Paměti národa Brno připravil výstavu Chybění**
Vystavené fotografie Šimon Dvořáček a Viktor Portel pořídili při natáčení dokumentárního cyklu Příběhy 20. století: Holocaust.
institut.pametnaroda.cz

do 5. 3. **KAM Brno pořádá výstavu Školy pro 21. století**
Prohlédnete si soutěžní návrhy na základní a mateřskou školu v Nové Zbojovce včetně vítězného od ateliéru SOA architekti.
www.kambrno.cz

po 6. 2. | 19.30 hod. **Hvězdárna zve na koncert pod umělou oblohou**
V digitáriu zazní směs rapu a elektronické hudby v podání kapely spolužáků z pražské DAMU Jiřího Konvalinky a Jana Vejražky.
www.hvezdarna.cz

pá 10. 2. | 19 hod. **Jak pevné jsou naše kořeny a co pro nás znamená domov**
Nejen těmito tématy se zabývá inscenace Pozdravuju a líbám vás všeci, kterou uvede Divadlo Husa na provázku.
www.provazek.cz

so 11. 2. | 19 hod. **Městské divadlo uvede klasické drama Pohled z mostu**
Drama amerického autora Arthura Millera o aktuálním tématu přistěhovalců a s tím spojeném sobectví či snaze pomáhat.
www.mdb.cz

ne 12. 2. | 19 hod. **Valentýnský jarmark v Kině Art uspořádají už podruhé**
Jarmark nabídne rukodělnou tvorbu lokálních tvůrců, výrobky neziskových organizací, nevyzvednuté ztráty a nálezy z kina a další.
www.kinoart.cz

po 13. 2. | 21 hod. **V divadle Reduta se chystá scénické čtení**
Příznivci LiStOVání se mohou těšit na knihu Historiky z Tindera od Lucie Macháčkové. Účinkuje Pavla Dostálová a Lukáš Hejlík.
www.ndb.cz

út 14. 2. | 19 hod. **Na Orli hrají muzikál Swing! Podle rytmu poznáte nás**
Příběh milostných avantýr, nečekaných zvrátů, téměř detektivních zápletek a hlavně nespoutaného rytmu.
divadlonaorli.jamu.cz

čt 23. 2. | 19 hod. **Studio Marta na program zařadilo divadelní hru Loupežníci**
Romantické drama německého spisovatele Friedricha Schillera vypráví příběh, ve kterém každý chce pro sebe něco víc.
www.studiomarta.cz

pá 24. 2. | 19.30 hod. **Může být blízkost ve vztahu toxická a lze překonat svůj původ?**
Na to odpoví adaptace románu Felix Austria současné ukrajinské autorky Sofije Andruchovyč v režii Eduarda Kudláče.
www.hadivadlo.cz

ne 26. 2. | 17 hod. **V Janáčkově divadle zazní Lehárova Veselá vdova**
Opereta se vrací na brněnské jeviště po téměř třiceti letech. Režie se ujala Magdaléna Švecová, hudebního nastudování Jakub Klecker.
www.ndb.cz

ne 26. 2. | 19 hod. **Musica Florea Bohemia vystoupí u augustiniánů**
Mnohé z duchovních árií českých skladatelů 2. pol. 18. století zazní jako novodobé premiéry.
www.musicaflorea.cz

 I jen čekat se někdy vyplatí. Postavám i divákům

V Mahenově divadle se 24. února chystá premiéra Beckettova klasického absurdního dramatu Čekání na Godota. NdB ji popisuje jako „nejslavnější absurdní tragikomedií, v níž se nic umí proměnit v nekonečno, břitký humor v poezii a čekání v cestu po méně viditelných krajinách lidské existence“. Brněnského nastudování se ujal režisér Michal Vajdička, který do hlavních rolí tuláků obsadil Petra Kubese a Michala Bumbálka, v roli Pozza se představí Tomáš Šulaj a Luckyho ztvární Vojtěch Blahuta. ■

(java) | foto: NdB

 Zábavní vědecký park VIDA! obsadí roboti

V sobotu 25. února od 10 do 18 hodin nabídne VIDA! science centrum přehlídku robotů. Návštěvníci se dozví, jak fungují, popovídají si s robotem Karlem Pepperem nebo vyzpovídají robotickou recepční. Bude možné i postavit si vlastního robota, hrát si s Ozoboty nebo stavět a programovat roboty z lega. K dispozici bude také simulátor formule 1 a v Divadle vědy se chystá science show Oskar a 3D bratři, v níž hrdina poznává svět digitálních technologií a hranice mezi skutečností a virtuální realitou. ■

(java) | foto: VIDA! science centrum

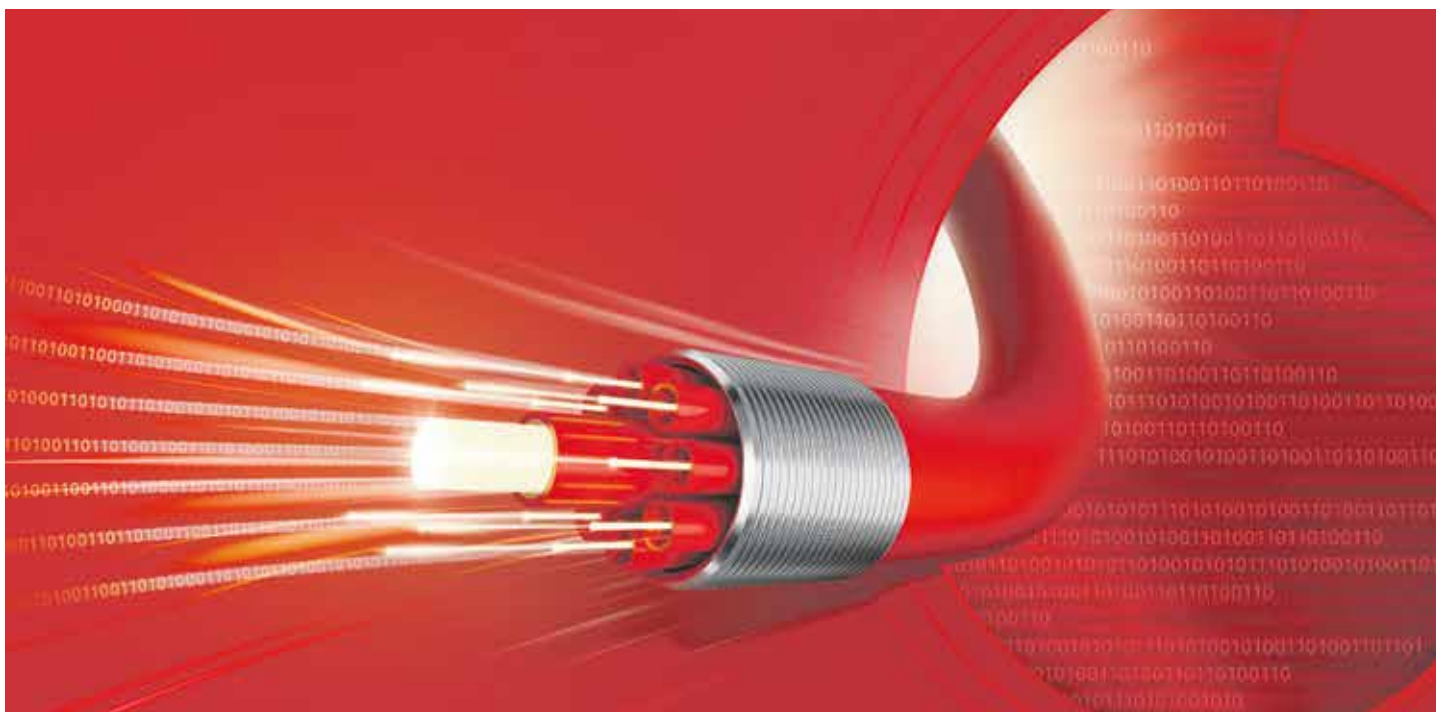
 Vydejte se na procházku od lihovaru k vinařským domkům

Z Pekařské na Hlinky – tak organizátoři nazvali komentovanou procházku industriální minulostí Brna, na kterou se můžete vydat v úterý 21. února v 16.30 hodin. Začíná na Pekařské 76, kde se nachází někdejší lihovar. Dále pokračuje na Mendlovo náměstí, odkud jsou vidět tovární areály firmy Auspitz Enkel na Hybešově, a účastníci dojdou až na Hlinky, kde lze najít zbytky starých vinařských domků, paláce nebo vily průmyslnických rodin. Lístky jsou k dostání na webu vstupenky.ticbrno.cz. ■

(java) | foto: TIC BRNO

- 🔍 **Super** srazy jsou na Svoboděáku
- 🔍 **Super** relax je v Lužánkách
- 🔍 **Super internet je od Vodafonu**

Pořidte si ho i vy.

Více na vodafone.cz/internet

vodafone

Duo docentky: Napsaly jsme návod pro zběhlé i začínající feministy

Vědecké výsledky s větší než malou špetkou humoru přináší ve svých standupech brněnské Duo docentky. Ve svých vystoupeních tematizují sexualitu, feminismus, emancipaci a nejrůznější nerovnosti ve společnosti. Odlehčená forma pomáhá Lucii Jarkovské a Kateřině Liškové otevřít složitá témata a podat je s nadhledem a úsměvem i přesto, že realita k smíchu vůbec není.

Humor a sociální vědy – jak se to stalo? Co vás přivedlo na prkna znamenající standup?

Lucie Jarkovská: Pracovaly jsme s Káčou na podobných tématech – věnovaly jsme se genderu a sexualitě – nejdříve každá zvlášť, ale občas dohromady. Jednou jsme měly příspěvek na konferenci, který byl úderný a zároveň vtipný. Lidi nám začali říkat: „Proč s tím nevystupujete, za to by vám třeba i platili.“ A ukázalo se, že je to pravda.

Skočíme do toho rovnýma nohama. Je feminismus pro každého a proč?

Kateřina Lišková: Spousta věcí, o kterých feminismus diskutuje a které celá řada feministek prosazuje, je skutečně pro každého. Život by zlepšily všem, i těm, kteří si myslí, že se jich to netýká, nebo se bojí, co by jim změna přinesla.

Máme se ještě kam emancipovat? Volební právo pro ženy máme, pracovat také můžeme – spousta lidí přijde, že to je dost. Co hledat pod emancipací ve 21. století?

L. J.: Třeba pojmenování takových věcí, které jsou často neviditelné a veřejnost zas až tak nezajímají. Hodně se mluví o tématu péče a také o neviditelné práci. Mnoho společenských problémů by se ještě více vyhrtilo, pokud by ve společnosti ženy neodedřely spoustu neviditelné práce. V případě žen, kterým je kolem padesáti šedesáti let, mluvíme o tzv. sendvičové generaci. Ta na jedné straně pomáhá svým dcerám

a synům s jejich dětmi a z druhé strany ještě pečuje o své rodiče. Zároveň také chodí do práce a samozřejmě mají svoji domácnost. Takže je to několik směn, kdy ženy suplují nedostatečnost institucí v péči o seniory, o nemohoucí, nemocné nebo o malé děti. Vpodstatě to jsou ženy, na něž jsou kladeny obrovské nároky, ale zároveň netvoří skupinu, která by šla demonstrovat. Není to vnímáno jako politické téma. Má se za samozřejmé, že pomůžeš své dceři a své vnučce. Přece se samozřejmě postaráš také o své staré rodiče.

A feminismus a emancipace z toho dělá politické téma? Ukazuje prostor pro změnu?

L. J.: Může udělat z neviditelné práce viditelnou a třeba i pojmenovat, v čem selhávají společenské instituce, které individualizují řešení společenských problémů. Každá rodina se s tím musí vyrovnat po svém, i když zlepšení systému péče o seniory by pomohlo všem.

K. L.: Ženy sice můžou pracovat, ale za stejnou práci se stejnou kvalifikací jako muži mají méně peněz. To se odráží nejenom v době, kdy jsou ženy v produktivním věku, ale i když jsou na penzi. Důchody žen jsou výrazně nižší než důchody mužů právě proto, že celý život měly nižší výdělků. Pokud v tomto věku žena ztratí muže – což se typicky stává, protože muži umírají dříve a manželství se velmi často skládají ze staršího muže a mladší ženy –, může mít problém se svým nízkým důchodem vyjít.

U mnoha odpůrců feminismu v tom bude forma úzkosti. Znají nějak svět a ten je rozdělený podle různých pravidel a šuplíků – muži versus ženy, v obchodě, nemocnici, záchodky, prostě všechno.

Toto je tedy dost jasný problém, se kterým se toho zase tolik nedělá, a opět se nechává na jednotlivých rodinách, aby se s tím nějak popasovaly. Přitom to je strukturální věc. Mělo by se začít tím, že by ženy vydělávaly stejné peníze, dokud pracují, a následně by jim náležela i stejně vysoká penze.

L. J.: O chudobě se mluví, ale některá vidět je – to se týká třeba lidí bez domova – a jiná vidět není, typicky chudoba matek samoživitelů a senierek.

Tyto nerovnosti jsou již ve společnosti hojně diskutované. Myslíte si, že je možné to postrčit vložení shora nebo že iniciativa musí vyrůst zespodu?

L. J.: Určitě je nutné, aby se oba směry potkaly. Protože tady jeden problém ústí do jiného. Když jsou platové nerovnosti, tak jsou výrazně nižší důchody. Pokud nejsou ženy zastoupeny v politické reprezentaci, často pak chybí někdo, kdo by tyto problémy pojmenoval při řešení sociálních agend a nastavení zákonů. Na jednu stranu je třeba neustálé připomínání, tematizování zespoda. Na druhou stranu potřebujeme, aby byl někdo také ve strukturách, které mění zákony.

Strukturální nerovnosti vlastně poškozují celou společnost – muže, ženy, děti. Jak je možné, že toto stále řešíme i v roce 2023?

K. L.: Na tom je právě dobře vidět, co se děje, když se slova jako feminismus zesměšňují. Takové to: „Ježiš, co vy feministky pořád chcete, vždyť už všechno máte. Zase otravujete s těmi svými požadavky.“ Člověk aby se potom styděl říkat věci nahlas, protože bude mít nálepkou té feministky, která prudí a nedá pokoj. Ruší nám tady naše spořádané spolubytí a je za potížistku, když se domáhá toho, aby byly ženy hodnoceny stejně jako jiná osoba, která má penis. Nerovností, kterých si feminismus všímá, je daleko víc než jen mezi muži a ženami. Je potřeba starat se o rovnost na základě sexuální orientace, etnicity a dalších charakteristik.

L. J.: Různá hnutí, která pojmenovávají sociální nerovnosti, jsou často prezentována, že nechtějí spravedlnost a narovnění problémů, ale že zavádí benefity, něco pro někoho navíc. Lidé se se sociálními nerovnostmi smíří, pokud je považují za legitimní. Příklad: kdo víc pracoval, ten má víc peněz – to je spravedlivé. No a pak se to přeloží i genderově. Ženy byly na mateřské, tak

přece nemůžou mít stejně peněz. Tímto způsobem se staví určitá logika, kterou feminismus napadá. Říká: to, že jsou ženy na mateřské, neznamená, že nepracují. Nebo že by neměly užívat benefitů ze spolčenství, v němž žijeme. Tvoříme společnost, která má stát na solidaritě.

Slovo feminismus bývá negativně přijímáno, ale nezlepšuje se to trochu s časem?

L. J.: Nám tak rozhodně nezní!

K. L.: Myslím, že se to zlepšuje. Pořád se sice najdou lidi, kterým se to nebude líbit, a bohužel to jsou často lidi v rozhodovacích pozicích. Ti mají tendenci každou debatu odbyť slovy: „Mě nějaké -ismy nezajímají.“ Zároveň už je tady celá jedna dospělá generace, která vyrostla, aniž by pro ni slova jako rovnost, sociální spravedlnost nebo solidarita byla tabu. Tihle mladí lidé už nejsou zatíženi ani dědictvím komunismu, ani debatami o něm z 90. let, které byly velice polarizované a zbytečně vyhocené. Dívají se kolem sebe s otevřenou myslí a vidí, že spousta věcí není v pořádku a je potřeba je změnit. Ti se slov jako feminismus už vůbec nebojí a změn se domáhají. Teď je nutné tu postupnou proměnu udržet. A prosadit změny spíš dřív, protože je jich potřeba celá řada a nedá se už dlouho čekat.

O čem vlastně mluví odpůrci emancipace a feminismu, spojuje je něco?

L. J.: U mnoha lidí tam bude forma úzkosti. Znají nějak svět a ten je rozdělený podle různých pravidel a šuplíků – muži versus ženy, v obchodě, nemocnici, záchodky, prostě všechno. Pohlaví rozděluje i to, jak o vás lidé přemýšlí, jak na vás mluví, jak reagují. Ve chvíli, kdy se to začne pojmenovávat a trošičku zpochybňovat, tak se lidé vyděsí, že se v tom světě nevyznají. To není tak, že někdo je hloupý nebo zastaralý – všichni máme úzkost a strach z určitých změn. Něco nám vadí a něco ne. Někoho děsí, že dneska všichni neustále koukají do mobilu, někoho zase to, že ženy nechtějí být ženami stejným způsobem jako v minulosti. To je pro část společnosti děsivé, protože by musela přeskldat celou svou představu o životě a volbách, které během něj udělala.

Co udělat pro to, abychom smazávali třecí plochy?

L. J.: Myslím si, že se to už děje. Třeba teď poprvé bylo téma rovných příležitostí

součástí voleb – prezidentští kandidáti se k tomu museli vyjadřovat, a to nejen ve chvíli, kdy byla mezi kandidáty žena. Tématem to zůstalo, i když byla z boje vyřazena a zůstali tam dva muži. Dotazy směřovaly i k názorům na Istanburskou úmluvu (Úmluva Rady Evropy o prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí – pozn. red.). To je znak obrovského posunu a důsledek neustálého otevírání témat jednotlivými feministkami a feministy. Píše se o něm v médiích, funguje u nás spousta nevládních organizací řešících konkrétní problémy, například násilí na ženách, sexuální násilí, chudobu a podobně.

Je nějaké téma, které byste nepoložily do humorné roviny ve standupu?

K. L.: Dá se mluvit o ledascem a záleží, jaká slova člověk zvolí. U citlivých témat dobře funguje, když se poukáže na absurdní situace, ke kterým dochází. Když představíme publiku často vyhocené postoje a bezcitné formulace, které o tématech, jako je třeba znásilnění nebo potrat, prezentují vysoce postavení lidé, publikum může zažít „aha moment“. Moment, kdy divákům plnou silou dojde, že celé to téma je ve společnosti stereotypně zobrazované, což znemožňuje ho řešit. Poukážeme na výmluvný detail, který je k pláči, způsobem, který lidi rozesměje – a rozsvítí se jim v hlavě.

L. J.: Někdy na podzim 2021 jsme dostaly dotaz, jestli bychom chtěly uchopit téma potratů. Říkaly jsme si – na jednu stranu jo, ale je fakt těžký si z toho udělat legraci. A pak přišla válka na Ukrajině. Téma dovozu postinoru (nouzová antikoncepce – pozn. red.) a potratů ve spojitosti s Polskem bylo na stole. Když uprchlice šly do Polska, tak si tím vlastně uzavřely možnosti potratu. Polkám to zase znemožnilo cestu k potratu na Ukrajině, což byla vyhledávaná možnost. Některá vyjádření třeba od Hnutí pro život nebo od kardinála Duky byla přihrávkou na smeč. Hnutí pro život například tvrdilo, že ženy, které mohou získat postkoitální antikoncepci, se znásilnění dost nebrání. A kardinál Duka zase litoval, že se zapomíná na hrdinskou možnost, že se ženy nemusí nechat znásilnit, protože se můžou nechat raději zabít. To je v našich očích mrazivě černý humor, který se dá uchopit pro standup. Když jsme tato témata zapojily, přicházeli lidé, u nichž to vyvolalo salvy smíchu, protože při té hrůze je to vlastně směšné.

Duo docentky vzniklo v roce 2019 a ve svých standupech popularizuje feminismus a výzkum zaměřený na gender a sexualitu.

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D., (vlevo) je socioložka zabývající se genderem. Nyní působí na Institutu výzkumu inkluzivního vzdělávání Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Zabývá se genderově citlivou výchovou, sexuální výchovou a nerovnostmi ve vzdělávání. Dlouhodobě spolupracuje s profesorkou Sharon Lamb na tématech dětství, adolescence a sexualita.

Doc. Kateřina Lišková, Ph.D., pracuje v Historickém ústavu Akademie věd ČR a zkoumá gender, sexualitu, zdraví a expertizu v socialistické střední a východní Evropě. Nyní působí na univerzitě v Utrechtu. Přednášela na univerzitách v USA, Kanadě, Austrálii i v Evropě. V roce 2020 získala excelentní grant EXPRO na výzkum expertiz v bývalém východním bloku.

Zároveň byli lidé, pro něž to bylo silné, ale nedokázali se smát, protože je to všechno neskutečně hrozné. Fyzická reakce smíchu někdy nutně neznamená, že situace nebo příběh je směšný, ale může to být uvolňující. Často humor pomůže složitá témata otevřít.

Na jaře vám vyjde kniha *Feministkou snadno a rychle*. Název dává jasnou zprávu, o čem kniha bude, ale jak byste ji obecně představily?

L. J.: Její podtitul zní: Příručka argumentů pro debaty s přáteli a rodinou. Vycházely jsme z toho, že často jsou rozhovory o emancipaci a feminismu pořád stejné a je těžké se někam posunout. Stále slyšíte: „A to jako muž už nemůže otevřít ženě dveře? Než budeš chtít mluvit o rovnosti, tak sama vystěhuj pračku do šestého patra.“ Chtěly jsme nabídnout pomůcku, která debatu usnadní. Napsaly jsme konverzační návod pro zbláhle i začínající feministy. Stačí otevřít knihu, přečíst odpověď, nevyčerpat se tím zcela a pak se bavit o něčem jiném.

Na které vaše akce se můžeme v Brně těšit?

K. L.: Už 7. února v 18 hodin zveme do Káznice na Cejlu na uvedení mé knihy *Politika touhy*. A 9. března budeme mít standup v Co.Labs na Kounicově, také od 18 hodin.

L. J.: Každý rok pořádáme standup k oslavě Mezinárodního dne žen. Letos se chceme zaměřit na téma sexuálního a genderového násilí na akademické půdě.

Zdeňka Obalilová | foto: archiv Lucie Jarkovské a Kateřiny Liškové

Kniha Kateřiny Liškové s názvem *Politika touhy: Sex a věda v komunistickém Československu* představuje neprobádanou stránku našich dějin. Popisuje sexuální revoluci vedenou vědci – demografy, psychology a sexuology. Přesně tak to totiž probíhalo u nás za komunismu. Přinesl nástup socialismu rovná práva v manželství, jak důležitá byla láska a sexuální spokojenost ženy, co změnila 60. léta a jak nejen s postavením ženy zamíchala normalizace? Do problematiky proniknete také pomocí seriálu *Kronika orgasmu*, který je k vidění v internetovém iVysílání České televize.

Galerii významných osobností Brna rozhojnilo dalších 14 mužů a žen

V úterý 24. ledna po prvním letošním zasedání Zastupitelstva města Brna Sněmovní sál neosiřel. V nejkrásnějším a nejcennějším sále Nové radnice se navečer sešli laureáti a laureátky Cen města Brna pro rok 2022. Toto ocenění se každý rok uděluje osobnostem, které se zasloužily o zviditelnění a prosperitu Brna, za nimiž jsou vidět mezinárodní úspěchy nebo pozoruhodné výsledky dlouholeté mravenčí práce. V lednu tak do galerie významných osobností spjatých s Brnem vstoupilo dalších 14 mužů a žen, vědců, umělců, sportovců či architektů. Jejich jméno bude zapsáno v historii města po boku světově proslulých lidí, jako je lezec Adam Ondra, tenistka Jana Novotná či pěvkyně Magdalena Kožená, a osobností, které zná celá Česká republika, například pilot RAF Emil Boček, spisovatelka Kateřina Tučková, dramatik Milan Uhde nebo špičkový odborník na léčbu neplodnosti Ladislav Pilka. ■

Zuzana Gregorová | foto: PRESS PHOTO

Technické vědy
prof. RNDr. Tomáš Šikola, CSc.

Stál u zrodu Středoevropského technologického institutu CEITEC. Ve spolupráci s předními zahraničními univerzitami i významnými průmyslovými partnery řeší vývoj zařízení pro výzkum povrchů, tenkých vrstev a nanostruktur.

Přírodní vědy
prof. RNDr. Jiří Fajkus, CSc.

Je mezinárodně uznávaný odborník v biologii telomer u rostlin. Telomery se nacházejí na vláknech DNA a chrání je před poškozením. V roce 2021 byl zvolen členem prestižní Evropské organizace pro molekulární biologii EMBO.

Lékařské vědy a farmacie
prof. RNDr. Václav Suchý, DrSc., dr. h. c.

Zasloužil se o rozvoj brněnské farmaceutické fakulty nejprve jako děkan v letech 1994–2000, poté do roku 2006 jako rektor. V rozsáhlé vědecko-výzkumné činnosti se zaměřil na izolaci a identifikaci řady rostlinných látek, např. fenolů nebo alkaloidů.

Společenské vědy
PhDr. Bohumil Samek, in memoriam

Známý odborník v památkové péči a dějinách umění a architektury působil přes 20 let jako správce sbírek Muzea města Brna. Jeho několikasvazková publikace Umělecké památky Moravy a Slezska si získala značný celostátní i zahraniční ohlas a uznání.

Architektura a urbanismus
Ing. arch. Zdeňka Vydrová

Působí jako městská architektka Litomyšle a Tišnova, čímž přispívá k renesanci městských architektů v Česku. V Brně najdeme její významné realizace, jako je přestavba pavilonu G nebo rekonstrukce Uměleckoprávního muzea z roku 2001.

Výtvarné umění a design
prof. Liběna Rochová Svobodová

Rodačka z Brna je mezinárodně uznávaná módní návrhářka, vizionářka a vysokoškolská pedagožka. V roce 2021 vstoupila do síně slávy Czech Grand Design a Moravské galerii v Brně věnovala do sbírky současné módy většinu svých kolekcí od 90. let.

Hudba
MgA. Zdeněk Pololáník

Patří k našim předním soudobým hudebním skladatelům. Kromě tvorby s duchovní tematikou skládá klasická koncertní díla, balety, muzikály a hudbu filmovou, scénickou, k televizním seriálům i rozhlasovým hrám. Na JAMU založil Kabinet duchovní hudby.

Literární činnost
Jan Němec

Výrazná osobnost české literatury, jež spojila svůj osobní i profesní život s Brnem. Napsal mj. román o Františku Drtikolovi Dějiny světla, poctěný Cenou Evropské unie za literaturu. Napomohl vzniku Asociace spisovatelů a byl jejím prvním předsedou.

Dramatické umění
David Radok

Je režisér stejně jako jeho otec Alfréd Radok, zakladatel Laterny magiky. Od roku 2014 pravidelně spolupracuje se souborem Janáčkovy opery Národního divadla Brno. Jeho dílo tvoří důležitou součást zdejšího repertoáru a oceňuje ho odborná kritika i diváci.

Sport
Bc. Jiří Procházka

Profesionální bojovník ve smíšených bojových uměních MMA působí v nejprestižnější světové lize UFC, kde jako první Čech v historii získal titul, a to v polotěžké váze. Založil nadaci BJP Foundation, která pomáhá vážně nemocným dětem a mladistvým.

Mezinárodní spolupráce města Brna
Dr. Erich Hechtner

Od roku 2010 až do odchodu do penze byl ředitelem Magistrátu města Vídně. Během tohoto působení se významně zasloužil o rozvoj a prohlubování spolupráce mezi Vídní a Brnem, které pojí nejen geografická blízkost, ale také historická provázanost.

Zásluhy o svobodu a demokracii
Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D.

Vystudoval molekulární biologii a genetiku v Brně a teologii v Olomouci. Dlouhodobě publikuje a přednáší o etických hodnotách, svobodě a demokracii. Věnuje se mladým lidem a vede je ke společenské odpovědnosti a angažovanosti.

Mimořádný přínos městu Brnu
prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

V roce 1994 založil Fakultu informatiky na Masarykově univerzitě, od roku 1998 po dvě funkční období působil jako rektor MU. Inicioval a zajistil realizaci projektu bohunickeho kampusu, což umožnilo rozvoj Brna jako univerzitního města.

In memoriam
Mgr. Vladimír Koudelka

Nadšeně a neúnavně pomáhal sportovním veteránům a zasloužil se také o důsledné připomínání velikánů brněnské hudby. Stál za tradičním pietním aktem a koncertem Nebe plné hvězd k připomínce události a obětí 2. světové války.

Nominujte další osobnosti

Návrhy na udělení Ceny města Brna pro rok 2023 v 15 oblastech (pro rok 2022 nebylo uděleno ocenění za žurnalistiku a publicistiku) lze podat od 1. ledna do 31. srpna 2023, a to elektronicky na e-mailu cenymestabrna@brno.cz, datovou schránkou, osobně na podatelnu magistrátu na Malinovského nám. 3 nebo poštou na adrese Kancelář primátorky města Brna, Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno. Písemné návrhy mohou předkládat občané, orgány města Brna a městských částí, zastupitelé, organizace, instituce, spolky a sdružení, vysoké školy, vědecké ústavy a další.

Zoo Brno letos slaví 70 let od svého zrodu

Myšlenka založit v Brně zoo vykrytalizovala ve 30. letech 20. století v ustavení Spolku pro zřízení zoologické zahrady. Snahy přerušila válka, ale od konce 40. let pokračovalo hledání vhodného místa pro toto zařízení. Volba padla na Mniší horu a 30. srpna 1953 už do nové zoo zavítali první návštěvníci. Letos tedy Zoo Brno oslaví 70 let své existence – chystá speciální křížovky, knihu, soutěže i různé akce.

Celoroční oslavy začaly v lednu pojmenováním velké voliéry v Beringii po Bohumilu Královi, dlouholetém zaměstnanci brněnské a bývalém řediteli pražské zoo. „Doktor Král toho udělal pro všechny zoologické zahrady v České republice opravdu mnoho. V té naší dlouho působil a zanechal v ní nesmazatelnou stopu. Byl například autorem chovatelské koncepce založené na faktorech evoluce, kterou velmi kladně hodnotili odborníci z celého světa,“ uvedla ředitelka Zoo Brno Radana Dungalová.

K 70. výročí vyšla také turistická známka inspirovaná fotografií tří „smějících se“ vlků, jejíž autorkou je brněnská fotografka Zoo_Snapper. Kdo rád luští, může si na stránkách zoobno.cz stáhnout každý týden novou soutěžní křížovku s tajenkou na pokračování. Program oslav bude postupně zveřejňován na zmíněném webu.

Jednu novinku brněnská zoologická zahrada připravila i mimo výroční aktivity. Na odkazu slysim.zoobno.cz je dostupný portál pro nevidomé (na snímku Jan Baláž předvádí jeho použití), který jim zpřístupňuje obsah dotykových vzdělávacích panelů a informačních popisek v pavilonech a areálu zahrady. Portál vznikl ve spolupráci se střediskem Teiresias Masarykovy univerzity a navázal na úspěch celorepublikově první hmatové mapy pro nevidomé návštěvníky brněnské zoo.

Zuzana Gregorová | foto: Zoo Brno

*Na turistickém portálu www.kamposesku.cz/ anketa můžete do 28. února hlasovat v anketě **Kraj mého srdce 2022**. V roce 2021 zvítězil **Jihočeský kraj, rok předtím Jihomoravský**.*

*Do konce února běží přihlašování do soutěže **Best in Design**, která je určena studentům, designérům a všem novým talentům, kteří chtějí ve svých pracích ukázat netradiční řešení a získat podporu pro svoji tvorbu.*

*Na hvězdárně na **Kraví hoře** instalovali na sklonku loňského roku šest akumulčních nádrží, které steče ze střechy. Využijí ji pro zavlažování trávníků v nejbližším okolí budovy.*

Rodinu je třeba budovat s láskou, trpělivostí a tolerancí

Svůj den oslaví zamilovaní 14. února a ti, kteří chtějí do tajů partnerského soužití proniknout hlouběji, si ho mohou prodloužit na celý Národní týden manželství.

Od 13. do 19. února pro ně brněnské organizace s podporou města připravily bohatý program, jehož sjednocujícím mottem jsou tentokrát manželské kontrasty. Stejnomenou přednášku si např. lze hned 14. února vyslechnout v CRSP na Biskupské. Leták s dalšími akcemi bude k dispozici v tištěné podobě na veřejných místech a také v elektronické verzi na webu zdravi.brno.cz. Více také na www.tydenmanzelstvi.cz.

(mak)

Bydlení na pár metrech? Inspirujte se na Festivalu architektury

Zajímavé novinky ze světa architektury, technologie budoucnosti ve stavebnictví nebo ukázky modulárních staveb pro bydlení a glamping (luxusní kempování – pozn. red.) nabídne Festival architektury. Letos se zaměří na budoucnost i na problematiku malometrážního bydlení. Inspiraci mohou profesionálové i laici hledat v pavilonu P na brněnském výstavišti od 2. do 4. března. Na programu jsou například panelová diskuse s majiteli modulů na téma bydlení v malých domcích, přednášky o trendech i legislativních pravidlech nebo praktické workshopy.

(and)

Na 14. února organizace TIC BRNO připravila valentýnský program. Nenechte si ujít speciální prohlídky Labyrintu pod Zelným trhem nebo procházky s povídáním o magii Staré radnice či o tom, kde se v Brně randilo v osmdesátkách.

Úložný prostor depozitáře zvětšuje i to, že kompaktní regály jsou těsně u sebe. Uličku mezi nimi si vytvoří až knihovník.

Knihovna má úložný prostor na několik desetiletí

Moravská zemská knihovna musí ze zákona formou tzv. povinného výtisku uchovávat všechny dokumenty publikované na našem území, tedy až 130 publikací denně. Aby v tom mohla pokračovat i dalších několik desítek let, zprovoznila v blízkosti své hlavní budovy na Kounicově nový depozitář v Bulínově ulici. Budovy jsou spojeny podzemním koridorem, takže výpůjčka se ke čtenáři dostane do hodiny. Část prostor depozitáře si dočasně pronajme i Moravská galerie v Brně.

(mak) | foto: Zdeněk Kolařík

Vlaky z Náměště nad Oslavou končí na dolním nádraží

Náhlé zhoršení stavu železničního mostu přes Svatku omezí zřejmě na měsíce provoz některých vlakových linek. Nejvytíženější regionální linka S3 se vrátila ke svému pravidelnému jízdnímu řádu přes hlavní nádraží, ale změnu pocítili cestující na lince S4. Všechny její spoje v pracovní dny od půlnoci do 20 hodin jsou odkloněny na dolní nádraží.

(zug)

Jak se Wiesnerova banka proměnila v sídlo rozhlasáků

V roce 100. výročí zahájení rozhlasového vysílání na území dnešní České republiky vydal spolek architektů Obecní dům Brno ve spolupráci s Českým rozhlasem Brno reprezentativní publikaci s poetickým názvem Dům na vlnách změn. Monografie hlavně prostřednictvím detailních fotografií zachycuje obnovu budovy někdejší České banky Union na Beethovenově ulici, kde od roku 1950 působí brněnské rozhlasové studio. Avantgardně pojaté sídlo banky a poté rozhlasu, které nyní prošlo čtyřletou rekonstrukcí, dokončil architekt Ernst Wiesner v roce 1925. Pozornosti se dostane i jemu a historii rozhlasového vysílání v Brně. Zájemci si knihu za 460 korun mohou koupit v pokladně vily Stiassni nebo si ji objednat u vydavatele na webové adrese obecnidumbrno.cz.

(mak)

Na ekologické svátky upozorní nový kalendář

Věděli jste, že 14. února neslavíme jen svátek svatého Valentýna, ale i Mezinárodní den darování knih? Nebo že 27. února mají svůj den lední medvědi a 20. března zase vrabci? Tyto ani další ekologické svátky nyní nepropásnete díky novému kalendáři, který najdete na webu ekokalendar.cz. „Ekologické svátky jsou důležité, protože nám pomáhají uvědomit si naši zodpovědnost za životní prostředí a připomínají nám, že máme povinnost chránit prostředí a přírodní zdroje pro příští generace,“ uvedl Radek Janoušek ze spolku Uklidme Česko, jenž přehled vytvořil. Je zde uvedeno více než 150 mezinárodních dnů a svátků, které se vztahují k ochraně životního prostředí a ohrožených druhů. Stejný spolek stojí i za akcí Uklidme Česko, která má za cíl odstranit černé skládky a nepořádek v přírodě. Letos se dobrovolníci k úklidu sejdou 1. dubna, kdo ale chce, může sbírat odpadky ve svém okolí po celý rok.

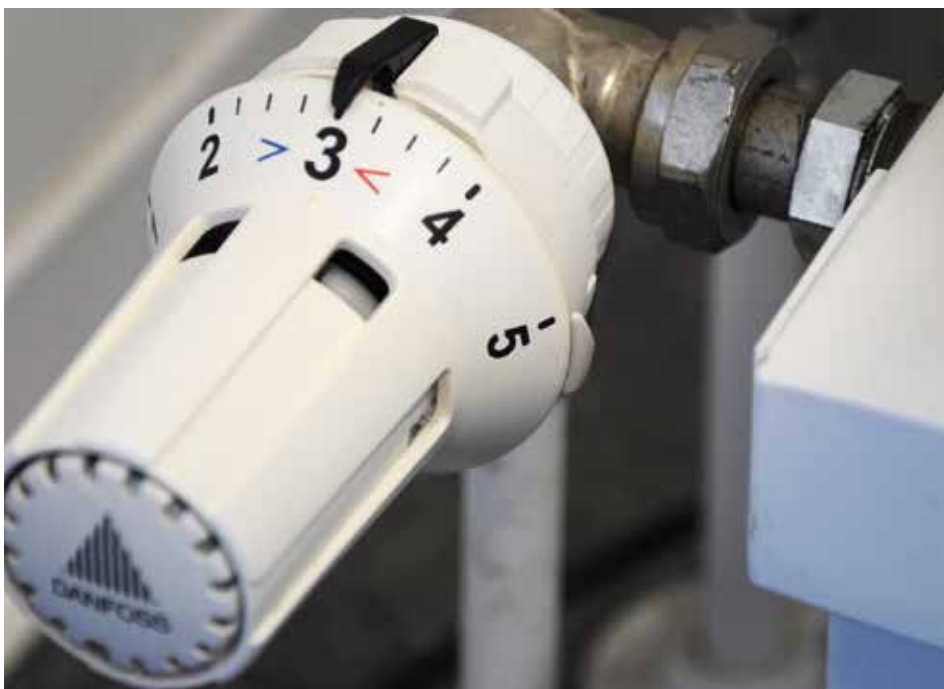
(and)

Cestující do Vídně mohou výhodně parkovat v Brně

Přímou vlakovou linku z Brna na vídeňské letiště podpoří město zvýhodněným parkováním u Zetoru v Líšni a navazujícím bezplatným autobusem na hlavní nádraží. Novinka začala fungovat 1. února, v pilotním režimu zatím poběží do 10. června. Prvních sedm dní parkování vyjde na 500 korun, každý další pak na 50 korun. Podmínkou pro uplatnění nově zavedeného zvýhodněného tarifu je vyplnění registračního formuláře na www.parkovanivbrne.cz. Autobusy na nádraží pak budou vypravovány pouze ve dnech, kdy po tom bude ze strany cestujících poptávka.

(rob)

Rady nad zlato: aby vaše pračka nebo lednice tolik „nežraly“

Pomohly by vám s úsporou energií stavební úpravy vašeho domu nebo bytu? Zateplení fasády nebo výměna oken? Státní fond životního prostředí spustil dotační program Nová zelená úsporám Light, určený seniorům a domácnostem s nižšími příjmy. Zájemci si mohou požádat až o 150 tisíc korun. Více informací vám poskytnou stránky novazelenausporam.cz nebo pracovníci poradenské sítě EKIS.

Protáčejí se u vás doma kolečka na měřácích a vám pak panenky při pohledu na faktury? Přinášíme vám pár tipů, jak energiemi při každodenních činnostech neplýtvat, nebo jejich spotřebu dokonce snížit.

Svítit úspornými LED žárovkami, nekoukat do ledničky jako na televizi nebo zastavovat sprchu při mydlení – tohle všechno určitě znáte. Jak ale na šetrnější topení, praní nebo ukládání potravin?

Topení a větrání

Umožněte teplu z radiátoru, aby se k vám dostalo – za stolem nebo za závěsem místnost nevytopí ani rozžhavený dobřela. Pokud máte topení vybaveno termostatickým ventilem (na fotce), nepoužívejte ho jako obyčejný zavírací ventil. Podle čísla, které nastavíte, dovede tento termostat udržovat teplotu v místnosti a sám tlumit nebo zapínat topení. Většina termostatů je kalibrována tak, že 1 odpovídá cca 12 °C a 5 asi 28 °C. Když tedy ventil otočím na 5, bude se snažit místnost vytopit na 28 stupňů. Teploty kolem 20 °C dosáhnete už se stupněm 3. Ventily míru topení přizpůsobují teplotě okolního vzduchu. Pokud tedy nad topením otevřete okno, začne topit víc. Proto je intenzivní vyvětrání několikrát denně na pár

minut lepší než celodenní ventilace. Vzduch v místnosti se rychle občerství, ale nedejde k výraznému úniku nakumulovaného tepla.

Kuchyňské spotřebiče

Ledničku, mrazák nebo troubu otevírejte minimálně, ať neuniká chlad (či teplo), které se následně musí znovu vyrobit. Ze stejného důvodu do ledničky/mrazáku nedávejte teplé jídlo, které by spotřebič musel nejdřív za cenu vyšší spotřeby energie zchladit.

Nemáte-li nejnovější mrazáky typu NoFrost, které nepotřebují pravidelné odmrazování, vzniklé námrazy se zbavujte. Už 1 cm totiž zvedne spotřebu i o desítky procent. Ledničku ani mrazák neumísťujte do blízkosti zdrojů tepla (vedle sporáku, myčky) a dbejte na to, aby kolem nich mohl proudit vzduch. Negativní vliv má na spotřebu energií také to, když je v ledničce nebo mrazáku málo uložených potravin.

Rychlovarnou konvici naplňujte jen množstvím vody, které okamžitě spotřebujete. Ohřívání vody je jedním z energeticky nejnáročnějších procesů. Při vaření na sporáku používejte pokličku.

Myčka spotřebuje významně méně vody (a tím i energie nutné pro její ohřev), než člověk myjící nádobí pod kohoutkem (alespoň o něco lepší je varianta umývání v napuštěném dřezu a oplachování studenou vodou). Pokud už myčku máte, její energetickou náročnost dále snížíte třeba tím, že budete mýt jen na 40 °C nebo s pomocí eco programů, které sice trvají déle, ale paradoxně spotřebují méně vody i energie.

Pračka a sušička

Vytěžte pračku. I moderní spotřebiče, které přizpůsobují množství vody objemu prádla, často vykazují lepší čísla ve chvíli, kdy perou naplněný (nikoli ale přeplněný) buben. Opět platí, že energeticky nejnáročnější je ohřev vody. Perte tedy na méně stupňů (dnešní prací prostředky si s prádlem, pokud není opravdu silně znečištěné, poradí při 30–40 °C) a vyhýbejte se kratším programům, které vyžadují rychlé zahřátí vody. Sušičku využívejte jen v případě, že prádlo nelze usušit na šňůře.

Další tipy hledejte například na webu zkrotimeenergie.cz nebo energielidem.cz. ■

Radka Loukotová | foto na straně 18: Gary Barnes, na této straně: Pixabay

Když šetření nestačí. S náklady pomůže příspěvek na bydlení

Zvýšily se vám horentně náklady na energie? Možná byste mohli čerpat příspěvek na bydlení. V poslední době tato sociální pomoc od státu prošla velkými změnami tak, aby na ni dosáhlo více lidí. Jde o součást vládního programu Deštník proti drahotě.

Místo tisícovky dva tisíce na elektřině a tři tisíce za plyn. Změnila se takhle skokově čísla i na vašich zálohových fakturách za energie? Pokud náklady na bydlení (nájem, elektřina, plyn, služby, vodné apod.; nezapočítávají se náklady na hypotéku, úvěry, exekuce, splátky různých půjček) překračují 30 % vašich čistých příjmů, máte nárok na finanční pomoc od státu. Takzvaný příspěvek na bydlení vyplácí úřad práce.

Kdo může o příspěvek žádat

Příspěvek mohou získat lidé, kteří žijí v pronájmu i ve vlastním bytě nebo domě, stejně tak i ti, kteří bydlí na své chatě nebo chalupě, případně přebývají v některé z těchto nemovitostí na základě věcného břemene. Není nutné, aby byli k danému místu vázaní trvalým pobytem.

Situace každé domácnosti (a od ní odvozená výše příspěvku) se posuzuje individuálně s ohledem na lokalitu.

Jak žádost podat

O příspěvek na bydlení lze zažádat elektronicky na webových stránkách ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-na-bydleni). Zde najdete i kalkulačku, ve které se orientačně dozvíte, zda a v jaké zhruba výši máte na příspěvek nárok. Elektronické podání využívá Identitu občana nebo datové schránky. Pokud přístup ani k jednomu nemáte (a nechcete si jej zřízovat), lze o příspěvek zažádat i osobně. Pro Brno-město se příslušný úřad práce nachází na Polní 37 (zastávka linky 8 Vojtova).

O příspěvek se můžete ucházet až 3 měsíce zpětně. Samotná žádost se podává pouze jednou, dále se pak pravidelně jednou za půl roku odevzdávají doklady o nákladech na bydlení a o příjmech.

Co je třeba doložit

K žádosti o příspěvek na bydlení se připojuje:

- potvrzení o výši příjmů (například výplatní páska). Do příjmů se započítává příspěvek na rodičovské nebo důchod, nezapočítávají se následující dávky: dávky hmotné nouze, příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu a zvláštní pomůcka, dávky pěstounské péče,
- potvrzení nákladů na služby (vodné, stočné, odvoz odpadu apod.),
- potvrzení nákladů na energie za předchozí měsíce,
- vyúčtování služeb a energií, pokud jste v daných měsících obdrželi přeplatek či nedoplatek,
- nájemní smlouva (pokud bydlíte v nájmu),
- potvrzení o studiu (pokud je vaše dítě student starší 15 let),
- prohlášení dalších osob (pokud s vámi sdílí domácnost další dospělá osoba, budete od ní potřebovat podepsané prohlášení, že u vás skutečně bydlí).

Deštník proti drahotě

Kromě příspěvku na bydlení zahrnuje vládní program Deštník proti drahotě třeba i jednorázový příspěvek na dítě ve výši 5000 korun. Dávku mohou nárokovat rodiče dětí, které se narodily mezi 2. srpnem 2004 a 31. prosincem 2022, přičemž roční hrubý příjem rodičů nepřesáhl milion korun. Žádosti lze podávat do 1. července 2023. Více o vládním programu pomoci na www.destnikprotidrahote.cz. ■

Radka Loukotová za přispění Marty Kalinové a Lucie Mrázkové ze Socio Info Pointu | foto: Kampus Production,

Nevíte si rady? Nejen s příspěvkem na bydlení vám pomohou pracovníce Socio Info Pointu (SIP). Poradí i s dalšími problémy, se kterými se potýkáte, nebo vás nasměrují dál. Volejte bezplatnou linku 800 140 800 nebo pište na e-mail sip@brno.cz. Pracoviště SIP najdete na Kolišti 19, úřední hodiny jsou v pondělí a ve středu od 8 do 17 hodin, v pátek od 8 do 12 hodin.

Zákon teď spotřebitele před šmejdý chrání lépe

„Dobrý den, volám vám ze společnosti té a té, všechny nás teď trápí vysoké ceny energií, ale my tu máme speciální akci jen pro vás, kolik aktuálně platíte za plyn?“ Tyhle hovory známe všichni. Občas nás tak vykoledí, že se ani nenadějeme a už do telefonu hlásíme osobní údaje a odběrná místa. Na to, jak se k podobným marketingovým nabídkám stavět a jak se zorientovat ve světě dodavatelů energií, jsme se zeptali Aleny Máčové, právničky ze Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace.

Ve vaší organizaci řešíte denně případy oklamanych nebo podvedených klientů. Myslíte, že se tomu dá předcházet jednoduše tím, že člověk bude hovory s nabídkou služeb pokládat? Nebo jsou případy, kdy má smysl si pracovníka na lince vyslechnout?

Situace se hodně změnila s novelou občanského zákoníku, která vešla v účinnost 6. ledna. Nově platí, že veškerý souhlas vyslovený po telefonu je nezávazný. Pokud se vám nějaká nabídka líbí, prodávající vám ji následně musí zaslat písemně – e-mailem nebo poštou. Vy si ji v klidu přečtete, srovnáte s tím, co jste si poslechli v telefonu, a když o ni máte stále zájem, opět ji písemně potvrdíte. Naopak když už vám nebude připadat výhodná, nemusíte dělat nic, není potřeba to psát prodávajícímu. Dokud něco písemně nepotvrdíte, je veškerý váš souhlas nezávazný. V každém případě ale varuji před podomním prodejem a vpouštěním cizích lidí do bytu. Podomní prodej s sebou nese i jiná rizika než špatný nákup.

Co by si měl člověk hlídat, když uzavírá smlouvu s dodavatelem energií?

Lidé často zaměňují fakt, že mají smlouvu na dobu určitou, s tím, že mají na tu dobu fixovanou cenu. To ale nemusí být pravidlo. Vždycky je potřeba se podívat přímo do smlouvy. Pokud je tam jen platnost smlouvy a určitý produkt nebo produktová řada, může dodavatel jednostranně měnit cenu. Změnu musí dát včas na vědomí tzv. adresným oznámením, tedy oznamovacím dopisem, aby měl spotřebitel možnost smlouvu vypovědět, než ke zvýšení opravdu dojde. U fixních cen je situace jiná. Jestliže je ve smlouvě výslovně uvedeno, že produkt bude mít konkrétní cenu po dobu například 24 měsíců, je tato cena garantovaná. Pokud to dodavatel nerespektuje a fixní tarif spotřebiteli změni na normální, je to neoprávněné a lidé si to nemusejí nechat líbit. Až jim přijde vysoké vyúčtování, mají právo se obrátit na nás nebo přímo na Energetický regulační úřad (ERÚ) a chtít peníze zpět. To stejné platí pro lidi, kterým dodavatel změnil bez souhlasu běžný tarif na tzv. spotový. U nich spotřebitelé nemají vůbec stanovenou pevnou cenu za dodávky, ta se odvíjí od cen na burze a může se měnit každý týden. Tento tarif je velmi nevýhodný a podle odborníků by pro

spotřebitele-domácnosti vůbec neměl být dosažitelný. Proto je podle ERÚ nutné, aby přechod na spotový tarif spotřebitel výslovně odsouhlasil – není to jako u zvýšení cen, které dodavatel jednostranně oznámí, a pokud spotřebitel od smlouvy neodstoupí, zvýšený ceník začne platit, aniž by k tomu bylo potřeba dát ze strany spotřebitele souhlas.

Pokud už se stane a uzavřu já nebo třeba někdo z rodiny nevýhodnou smlouvu, co s tím? Zvládne člověk výpověď sám, nebo je lepší obrátit se na nějakou právní poradnu, jako je třeba vaše SOS – Asociace?

Pokud má člověk právní poradnu blízko a není si stoprocentně jistý, že to udělá správně, je samozřejmě lepší se přijít poradit. Zrovna ta energetika tvoří opravdu velkou část naší agendy, takže tomu poradci rozumějí. Pokud je člověk z daleka, lze nám třeba smlouvu i poslat, začernit osobní údaje a my mu poradíme i na dálku. Naše e-mailové, telefonické i osobní poradenství je bezplatné. ■

Radka Loukotová | foto: archiv Aleny Máčové

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedeje.brno.cz.

Křížovka o ceny

M	BRYLE	ČESKÝ PROZAIK (1852-1917)	CELIST-VOST	1. část tajenky	POMŮCKA: ATI, IDUS, IZ, LIER, PEI, ŠIL, TAUER, TRENK, TRYLE	JENŽ (BÁSN.)	POSTAVA Z OPERY TRISTAN A ISOLDA	NÁŠ ARABISTA	M	INIC. KOPERNÍKA	OBKLAD	KIBIC	SLUHA	VÝROBCE MODELŮ VLAKŮ
HLEN					ÚŘAD (ZAST.)				VYNÁLEZCE TELEGRAFU					
BIOGRAF					SPZ NÁCHODA KONTAKTY				SPÉCH (HOVOR.) SUFIXY					
V TOMTO ROCE						KŘUP				DNY V ŘÍM. KALENDÁŘI				
VĚZENÍ						BEZ-KMENNÁ DŘEVINA ZN. VÁPNIKU				NÍŽINA (KNIŽ.) NEVZDĚLANEC				CAVYKY
M	SEKAT KOSOŮ	GLYCEROL ŽENSKÉ JMÉNO (13. 8.)									3. část tajenky RUSKÁ ŘEKA			
VELKÁ STARÁ PLACHETNICE							VOLEBNÍ SCHRÁNKA	PLATIDLO ČINY 2. část tajenky				CITOSLOVCE ODPORU JIDELNÍ MISKA (SLANG.)		
JIŽNÍ PLODY						UTRÁPENÝ TÍMTO ZPŮSOBEM								
SETBA					FERMEŽ HEZKY						CANDÁT AUTOR ROBINSONA CRUSOE			
BLAŽEJOVA MILENKA					ASUJŠTÍ MEDVÍDČI OBVYKLÝ (ANGL.)					ŠLECHTIC CHŇAP				
UKAZOVACÍ ZÁJMENO					NA NĚJAKÉ MÍSTO ODDÍL KRÁLKÁRNÝ				HÁJ NEOBVYKLÝ ČLOVĚK				TRHAT ŠVY	ODBORNÉ ČLÁNKY
M	CHOBOTNATEC	ZAKOKTÁNÍ TRUPY (SLOVEN.)					ANGL. HLUCHÝ					DOUŠKA V DOPISE NIC		
ZRUŠENÍ OBJEDNÁVKY							VYSTAVENÝ PŘEDMĚT POŠTOVNÍ NOVINOVÁ SLUŽBA							
NARYCHLO						PRAŽ. STAVEB. OBNOVA AMER. POZDRAV				EVROPSKÁ MĚNA (MN. Č.) PLOŠNÁ MÍRA				
LATIN. OLIVA						KONČETINA (HRUBĚ)					LOTYŠ. PLATIDLO			
CHEM. ZNAČKA KUCHYŇSKÉ SOLI						BABYLONSKÁ BOHYNĚ LÁSKY						ČADSKÉ SIDLO		

V letošním roce slaví kulatiny nejen fotbalová Zbrojovka, o které píšeme na straně 44, ale i další brněnská organizace. Je oblíbená především mezi dětmi a milovníky přírody. Více prozradí tajenka. Tři vylosovaní luštitelé

dostanou elegantní peněženku. Tajenku vložte do 21. února 2023 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát

zaslané tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (Dotace na šalinkartu) byli vylosováni: Petr Kučera, Natálie Velšmídová a Jana Svobodová. Výhry zasíláme poštou.

stoba
Precision
Technology

Nabíráme

Přidej se k nám s nástupním bonusem **25 000 Kč**

www.stoba.one/nabor Tuřanka 114, Brno-Slatina

Hledáme nové **OBCHODNÍKY**

- Máte prozídlou psu?
- Umíte zabrat?
- Zajímate se o média?
- Chcete řídit svůj pracovní čas?
- Chcete vydělávat i výrazně přes 50 tisíc?

**Dělejte s námi úspěšně
obchodní zástupce,
inzerční poradce,
manažery inzerce!**

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

V případě zájmu neváhejte zaslat své CV a pár řádek o své maličkosti na kariera@regvyd.cz

Zelený internet

Zdravá síť s péčí,
kterou si zamilujete

- + prémiová péče
- + zdravá síť
- + bez závazku

Cena od
245 Kč

Nordic telecom

nordictelecom.cz
800 80 70 60

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

ZA NEJLEPŠÍ CENY ZA AUTOVRAK !!!

odvoz zdarma | doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05
www.vyvrak.cz

VOLITA +
SERVIS

Novoroční SLEVY

- Nastavení oken a dveří**
- Výměna kování a komponentů**
- Výměna těsnění**
- Výměna skla**

30%
sleva

**Odborná kontrola
u Vás zdarma**

+420 606 082 165

brno.volitaservis.cz

Útulnější domov díky Rentě z nemovitosti od FINEMO.CZ

■ Společně s manželem již léta žijeme v našem panelákovém bytě a říkali jsme si, že jednou, až bude víc času, tak ho zrekonstruujeme. Roky letěly a my jsme se na jednu octli v důchodu.

Měli jsme sice spoustu času, ale na rekonstrukci nám chyběly peníze. Z toho, co jsme si během posledních let naspořili, bychom to nepokryli. Nelíbilo se nám, jak náš byt působí neútluně a vybydleně, zejména stará koupelna, kde bylo potřeba vyměnit obklady a předešlat umakartové jádro.

Půjčku jsme si vzít nemohli, protože bychom ji neměli z čeho splácet, a naše dvě dcery, které obě platily hypotéky, jsme s tím obtěžovat nechtěli. Vždyť se nejednalo zas o tak nic důležitého.

Potom jsme v novinách objevili článek o Rentě z nemovitosti neboli zpětné hypotéce, která pomáhá seniorům plnit si sny. Jako první nás napadlo, že je to jen nějaká laciná hláška lákající na půjčku. Ony řádky v novinách nám však

nedaly spát, a tak jsme si k produktu vyhledali další informace. Myšlenka zpětné hypotéky se nám postupně zamlouvala čím dál víc.

Zavolali jsme tedy na informační linku společnosti FINEMO.CZ, která Rentu z nemovitosti nabízí a nechali si zaslat předběžnou kalkulaci. Následně jsme se sešli s milou obchodní zástupkyní společnosti a probrali vše osobně. Velmi se zajímala o naši konkrétní situaci a do ničeho nás nenutila. Vše jsme probrali ještě s dcerami, protože jedinou nevýhodou bylo, že se o výši úvěru později sníží hodnota dědictví. Naše dcery si s tím nedělaly těžkou hlavu a podpořily nás, ať splníme náš letitý sen.

Díky výplatě jednorázové částky Renty z nemovitosti jsme proměnili naši

koupelnu v malou wellness místnost s nádhernými blankytně modrými obklady a tímto i zhodnotili náš byt. Člověk nikdy není starý na to, aby si splnil své sny, ať už jsou jakékoliv.

Výhody Renty z nemovitosti

- získáte peníze na cokoli (najednou či postupně)
- za vašeho života nemusíte nic splácet a nikdy se nesplácí více než cena nemovitosti
- zůstáváte bydlet doma a **jste nadále vlastníkem svého bytu či domu**
- můžete žít důstojněji a život si více užívat

Chcete vědět víc?

- Další informace o Rentě z nemovitosti najdete na webu: www.rentaznemovitosti.cz
Můžete zde také požádat o vlastní orientační kalkulaci a seznámit se s příběhy klientů
- Můžete také zavolat na **233 321 850**
- **Máme licenci ČNB**

FNZ30024/01

CENTURY 21 Aktuálně máme v nabídce krásný byt ve vyhledávané lokalitě Černá Pole - Zemědělská 9

Bonus Brno

SPOLEHLIVÉ PARTNERSTVÍ

pro více informací kontaktujte

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

přijďte na prohlídku tohoto jedinečného bytu 16.2.2023 v čase od 11:00 -19:00

Michaela Havlíčková

739 485 178

dárčky pro děti

finanční poradenství

ivanafilousova.cz

Ivana Filousová

777 729 415

INZERCÍ V BRNĚNSKÉM METROPOLITANU PRO VÁS ZAJISTÍ:

Havel MOUKA

602 557 777

mouka@regvyd.cz

Karel MAREK

606 740 730

k.marek@regvyd.cz

Tomáš KARAL

732 530 071

karal@regvyd.cz

NOTEBOOKY | POČÍTAČE | SERVERY | MONITORY | TABLETY A DALŠÍ..

Lenovo shop.cz

Váš průvodce světem Lenovo

Lenovo ThinkPad E15 G3 Ryzen 5 Cenově dostupná produktivita
ve velkém stylu.**16 490 Kč** ~~18 489 Kč~~
(13 628 Kč bez DPH)Pro více informací
naskenujte QR**Lenovo ThinkCentre M75q G2 Ryzen 5**Pro více informací
naskenujte QR

Malé provedení, vysoký výkon

14 490 Kč ~~18 390 Kč~~
(11 975 Kč bez DPH)**Lenovo****Lenovo ThinkPad P14s G2 Ryzen 5**

Vysoce mobilní, vysoce výkonný.

27 818 Kč ~~38 191 Kč~~
(22 990 Kč bez DPH)Pro více informací
naskenujte QR

www.lenovoshop.cz | +420 515 556 860 | lenovoshop@lenovoshop.cz

Lenovo shop.cz

20 let na trhu • autorizovaný servis • individuální konfigurace • showroomy v Brně a v Zlíně • program pro firmy

“
Důvěra nejen spojuje,
ale pomáhá jít dopředu!
”
spolupracovník.cz

HLEDÁTE KOLEGU DO TÝMU?

- Servis pro management
- Vedení kanceláře
- Řízení projektů
- Média a vzdělávání
- Zajištění eventů

NABÍZÍM

- 20 let zkušeností z oblasti vedení projektů, samosprávy, médií a charitativních projektů
- Spolehlivost a pečlivost
- Loajálnost a nasazení

POŽADUJI

- Smysluplnou práci s cílem
- Seberozvoj
- Patřičné ohodnocení

Pojďme se společně potkat a pobavit.

**NECHCI BÝT OBYČEJNÝ ZAMĚSTNANEC,
CHCI BÝT VÁŠ NOVÝ SPOLUPRACOVNÍK.**

Inteligentní fotovoltaická elektrárna

Inteligentní řízení toků elektrické energie, které **šetří vaše peníze** i bez slunce

 šetří peníze i bez slunce

 inteligentní řízení energie

 doživotní záruka

 návratnost do 5 let

 dotace 205 000 Kč

Jan Juříček, konzultant FVE
792 912 148
jan.juricek@somipartner.cz

 www.somias.cz

Roman Málek
41 let

EVA BUREŠOVÁ A HYNEK ČERMÁK
V HLAVNÍCH ROLÍCH

THE BODYGUARD

THE MUSICAL

**PREMIÉRA
BŘEZEN 2023**

LIBRETO
ALEXANDER DĚNELARIS

SCÉNÁŘ
LAWRENCE KASDAN

Hudební divadlo
Karlín

Bazény za Lužánkami: mezinárodní závody i výuka plaváčků

Prostor za parkem Lužánky v Brně je bytostně spjat se sportem. Důkazem toho je i tamní bazén. V jediné brněnské padesátce od loňského roku probíhají velké opravy a stavba. Bazén v budově z roku 1978 díky těmto změnám opět získá status sportoviště vhodného pro mezinárodní závody.

Text a foto: Zdeňka Obalilová

Přípravná fáze stavby začala v roce 2021 a bazén se pro veřejnost uzavřel v červenci 2022. Do té doby se stihly všechny práce, při nichž nemusel být přerušen chod sportoviště. Nyní jsme zhruba za polovinou doby velké odstávky, během níž budova prochází rekonstrukcí a vyrůstá zde nová část areálu – rozplavbový 25metrový bazén a 16metrový výukový bazén.

V místech hned vedle vstupních schodů do plaveckého stadionu – kde býval nevyužívaný parčík a pochozí terasa s lávkou – vyrůstá rozplavbový bazén. Čelní fasáda bude skleněná a kromě vpuštění potřebného světla tak umožní kolemjdoucím přímý pohled na dění ve vodě. Modernizaci projdou i přístupové plochy a chodníky včetně schodů, rozšíří se také parkovací plochy.

Nový bazén s délkou 25 metrů a osmi drahami bude sloužit pro rozplavby závodníků, vedle bude připravena tribuna pro až 200 stojících diváků. Hned v jeho sousedství se bude nacházet menší 16metrový bazén určený pro výuku plavání a pro hrátky menších dětí. Stavba je už pod střechou a v tuto chvíli se instaluje technika odvodu, čištění a cirkulace vody.

Skokanská věž s výškou 10 metrů vévodí stávající padesátce, a až se plavecký stadion opět otevře, bude v plném lesku. Prochází totiž celkovou rekonstrukcí. Nová schodišťová šachta i rozložení můstků o výšce tři a jeden metr budou odpovídat soutěžním nárokům. Díky úpravám ji budou moci využívat i skokanské tandemy.

Nyní je ve vypuštěné bazénové vaně instalováno lešení, s jehož pomocí se opravuje celý strop. Obrovská konstrukce zaplňuje téměř celý prostor včetně ochozů. Strop se postupně demontuje a jsou sem vsazovány nové podhledy, zateplení a osvětlení.

Aby byly všechny provozní bezbariérové, buduje se na stadionu nový výtah. Vstup po rekonstrukci zůstane na stejném místě jako doposud, plavci pak sjedou výtahem k rozšířeným převlékárnám a sprchám přímo u bazénů a wellness centra. Oba pavilony budou mít zázemí propojené, aby se mohlo bez problémů přecházet od jednoho k druhému.

Technické zázemí budou mít bazény společné. Stávající technologie, jako jsou akumulční nádrže, pískové filtry a oběhová čerpadla, budou rozšířeny pro nové provozní a sjednoceny ve fungující strojovně. Zde se kontroluje a udržuje kvalita vody a hlavně tu probíhá její neustálé pročišťování a také ohřev. Voda v bazénech podléhá pravidelné hygienické kontrole a normám.

V kauze pozemků za Lužánkami Brno nic netrati

Markéta Vaňková
primátorka města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Milé Brňanky, milí Brňané, už vloni jsem tu s potěšením vítala rozhodnutí soudu, který pravomocně rozhodl, že komunikace za Lužánkami patří Brnu – a že by tedy směna městského majetku za městský, ovšem do rukou soukromníka, jak navrhovalo vedení Brna v roce 2018, byla nesmysl.

Bylo správné, že jsme se po příchodu na radnici nenechali na rozdíl od našich předchůdců tlačit do kouta a v roce 2019 jsme podali žalobu na určení vlastnictví pozemků v okolí fotbalového stadionu.

Mnozí poukazovali na to, že plýtváme penězi z městské pokladny na soudy. Tím větší radost mi udělala zkraje letoška zpráva, že společnost CZECH CITY v návaznosti na verdikt soudu vzala zpět své žaloby na zaplacení bezdůvodných obohacení za více než 47 milionů korun za užívání parkovišť a nádvoří. A také uhradila soudní výlohy převyšující půl milionu. Brno o nic nepřišlo.

Konečně je tedy odblokovaná cesta k dalšímu rozvoji Ponavy včetně ulic Drobného a Sportovní. Je mi jasné, že fotbalový stadion zůstává neuralgickým bodem. V současné době ekonomické a energetické krize ale musíme mnohem pečlivěji než dřív analyzovat potřebu klíčových sportovišť a jejich umístění. Podobně jako u multifunkční haly bude i v tomto případě potřeba vyhodnotit dopravní možnosti, odpovídající technickou infrastrukturu, možnosti vícezdrojového financování a také aspekty samotného provozu. Až poté půjde se vši zodpovědností a podloženými argumenty říct, kde má v Brně stát kvalitní fotbalový stadion s odpovídající kapacitou.

Kvůli covidu jsem mohla v roce 2021 přát jen rodičům prvního miminka Brna, a to na ulici, zatímco malý Eliáš byl doma v bezpečí. Vloni se předávání zlatého dukátu Vojtovi konalo v respirátorech. Snad je dobrým znamením, že teď bylo vše dle tradice a Vladimír, prvorozený roku 2023 pro rodiče i Brno, vešel do lepších časů. Přání zdraví a štěstí patří ale všem letošním miminkům, jejich mámám a tátům. (mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrůznějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Jak pokračuje budování velkého městského okruhu na Žabovřeské? A kdy na novou trať vyjedou tramvaje?

Aby bylo možné Žabovřeskou rozšířit a tím uvolnit kolabující dopravu v tomto úseku, bylo nutné přemístit tramvajovou trať, mimo jiné do nově vybudovaného tunelu. I když tak stále jde o jednu stavbu velkého městského okruhu, prakticky ji tvoří dva celky. Po nové trati měly první tramvaje projíždět již zhruba touto dobou, nutná změna zabezpečení tunelu si ale vynutila menší zpoždění. Stavba tunelu je však již kompletně dokončena a dělníci pokládají koleje, a to i mimo tunel. Instalovány jsou potřebné

technologie, které budou sloužit jak pro řízení dopravy v tunelu, tak pro silniční galerii. Dokončení střechy završí obnovu historické kapličky.

V polovině dubna by měl Drážní úřad vydat povolení ke zkušebnímu provozu na trati. V tuto chvíli tak vše nasvědčuje tomu, že plný provoz Dopravní podnik města Brna zahájí letos na jaře.

Dál pokračuje hrubá stavba galerie pro vozidla, zabezpečuje se skalní stěna a zpevňuje svah. Termín dokončení celé etapy ohrožen není, stále platí, že čtyřproudá silnice by se měla otevřít v druhé polovině roku 2024.

Markéta Vaňková

Energetické projekty měníme v realitu

Robert Kerndl
náměstek primátorky města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Udělat Brno městem energeticky soběstačným a bezpečným. A to co nejdřív a s ohledem na životní prostředí. Tak lze shrnout naši současnou energetickou politiku.

Radíme se s odborníky z praxe a současně také z akademického prostředí. Úzce spolupracujeme především s Vysokým učením technickým v Brně, kromě fundovaných expertů sázíme i na studenty, od nichž lze očekávat neotřelý přístup.

Analýza výsledků letos končící energetické koncepce Brna upřesní do konce roku její aktualizaci pro dalších pět let. Nic se ale nemění na našem závazku snížit do roku 2030 emise CO₂ o 40 procent.

Novinky v energetickém managementu i pomoc Brňanům

Do struktury magistrátu jsme včlenili oddělení městské energetiky. Nejedná se přitom o žádné zbytečné „nabobtnání“ úřednického aparátu. Jeho náplní je řízení energetických projektů, koordinace aktivit města a jeho společností, ale také centrální nákup energií i co nejušpornější provoz objektů spravovaných městem a jeho částmi, jako jsou třeba školky nebo radnice. Vzhledem k výjimečné situaci jde o neefektivnější způsob, jak realizovat energetický management.

Energetická krize vrcholí. Ne každý se za složité situace dokáže orientovat a najít pro sebe a svoji domácnost nejvýhodnější řešení. Právě v těchto případech by měli lidem pomoci odborníci nezávislého energeticko-poradenského centra, které v dubnu otevřeme v sídle Tepláren Brno na Červeném

metropolitan

V dubnu by se v provozu Tepláren Brno na Červeném mlýně mělo otevřít poradenské centrum zaměřené na energii. Zájemcům tam bezplatně doporučí optimální postup na míru. Foto: Marie Schmerková

mlýně. Zájemcům tam bezplatně doporučí optimální postup na míru. Konečné rozhodnutí zůstane na klientech, poradenství bude nezávazné a nebude směřovat k žádné komerční nabídce.

Energie z Dukovan i z odpadních vod

Nejdůležitějším střednědobým projektem, jak zajistit pro Brno bezpečné, spolehlivé a ekologické teplo, zůstává vybudování napaječe z Dukovan. Kapacitně by měl zajistit polovinu potřebné tepelné energie pro Brno. O zbývající část se pak již zhruba do dvou let podělí kotel na štěpku v teplárnách a instalace dalšího zařízení na energetické využití odpadu ve spalovně.

Na diverzifikaci palivové základny se bude podílet fotovoltaika na městských budovách, tepelná čerpadla a vodní elektrárny

na Svratce. Zkoušíme hledat i méně tradiční cesty: získávání energie z odpadních vod v rámci městské kanalizace nebo termické využití kalů z čistírny odpadních vod. Posoudíme rovněž možnosti využití biologického odpadu v bioplynové stanici. Intenzivně pracujeme na zajištění energetické bezpečnosti pro případ blackoutů.

Mottem je maximalizovat využití energie vyrobené na území města pro jeho občany a organizace.

Volby, nebo soutěž peněz a vlivu (vlivů)?

Tomáš Skřička
zastupitel města Brna,
SPD, Trikolora, Moravané a NK

Máme za sebou první kolo prezidentských voleb (druhé se uskutečnilo po uzávěrci – pozn. red.). Opět se ukázalo, že více než o soutěž mezi kandidáty se jedná o klání průzkumových agentur, PR týmů a vlivů v televizích a rádiích.

Organizátoři těchto projektů jsou si moc dobře vědomi, že 85 % obyvatel je tak líných a pohodlných, že nepátrá po ničem jiném, než co je jim servírováno. O přepečlivém výběru respondentů „průzkumů“ svědčí i otevřená podpora jednoho z ředitelů vůči budoucímu vítězi prvního kola.

Na základě těchto „průzkumů“ pak byli kandidáti segregováni na ty „nadějnější“ a ostatní. Zejména na ČT, která je ze zákona veřejnoprávní, došlo k otevřené diskriminaci Jaroslava Bašty a dalšího (nepřítomného) kandidáta. Manipulace je slabé slovo.

K objektivitě voleb by jistě přispělo i to, kdyby se volilo pouze jeden den a urny by byly pod stálou kontrolou kamer. Protože volby jsou tajné a každý volič musí být ztotožněn, je logicky nemyslitelné, aby se volilo elektronicky či korespondenčně. Posledním potenciálně slabým místem je to, kde se výsledky z jednotlivých míst republiky sčítají. Při dobré vůli i toto lze bezpečně ošetřit.

Zásah Ústavního soudu ČR před volbami loni ukázal, slovy Jaroslava Bašty, že „ze svátku demokracie se stane cinknutý výherní automat, ze kterého vypadne pokaždé stejná sestava...“

Závěrem ještě jeden skromný podnět: v zahraničí umožnit volit jen těm, kdo v ČR platí daně. Jiné než prezenční hlasování znamená, že buď víte, jak kdo volil – a pak není tajné (tedy protiústavní) – , nebo nevíte (nelze zkontrolovat).

Jedna „apka“ pro Brno

Tomáš Aberl
radní města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

V Brně právě chystáme projekt jedné velké městské aplikace, která by sdružila všechny stávající aplikace, weby a informace, jež našim občanům poskytujeme, do jednoho přehledného celku.

V našem městě existuje mnoho aplikací a webů, které usnadňují Brňákům život. Naleznete v nich řadu praktických i důležitých informací. Zaplatíte přes ně parkovné, koupíte si šalinkartu, nahlásíte škodu, zaplatíte za popelnice či naleznete informace o své oblíbené kulturní akci. Bohužel o mnohých z nich nemají často občané města, natož návštěvníci ani poněti.

Není se čemu divit, dělat propagaci pro tolik informačních kanálů je opravdu velmi náročné a člověk se v nich lehce ztratí. A přesně tohle by nové vedení města chtělo změnit. Proto chystáme projekt jedné velké městské aplikace, která by všechny tyto informace a služby sdružovala a sloužila zároveň jako výchozí bod, když budete chtít o Brně cokoliv zjistit.

Chtěli bychom docílit toho, aby aplikace sloužila jak našim občanům, tak i turistům. Z aplikace byste se dozvěděli vše potřebné a navedla by vás na konkrétní službu v Brně, kterou byste zrovna chtěli využít. Například v budoucnu i vyřízení osobních dokladů.

Myslím, že právě to ve městě chybí – žijeme v moderní době a mým cílem je nejen to, aby Brno dokázalo držet trendy se světem, ale abychom byli i jejich průkopníci. Tak jak jsme to dokázali například s Brno iD. Naše město si to určitě zaslouží.

Nádraží: strategický ústup

Jana Drápalová
zastupitelka města Brna,
Zelení a Žít Brno

V rozhovoru pro Deník označil pan radní Kratochvíl stavbu multifunkční haly za největší strategický projekt Brna. Znamená to, že vedení města zcela rezignovalo na skutečný strategický projekt Europoint (jak se honosně nazývá odsun nádraží) i další rozvojové projekty?

Asi ano, protože v další části rozhovoru se věnuje tématu rychlovlaků. Ty už nemají zajíždět ani do odsunutého nádraží, ale projíždět pouze novou zastávkou Vídeňská, ke které je ovšem nutné teprve přivést městskou hromadnou dopravu.

Zářným příkladem, jak se to dělá v Brně, je vlaková zastávka ve Starém Lískovci, ke které nejen nic nejedí, ale přes potok se dokonce chodí po prkně, protože chybí most. Dovést tramvaj ke Zvonařce také trvalo Brnu téměř 40 let.

Jenomže hlavní argument pro odsun nádraží byl právě ten, aby na něj mohly jezdit rychlovlak. Takže ten nyní padá?! Pokud to město s odsunem nádraží stále myslí vážně, proč je v rozpočtu na související městskou infrastrukturu, tedy bulvár a nové tramvajové tratě, pouze 80 milionů korun?

Stát bude upřednostňovat výstavbu vysokorychlostních tratí a je otázka, zda bude chtít uvolnit desítky miliard na odsun nádraží, které pro trať do Vídně nebude vůbec potřebovat.

Pak je načase, abychom se začali bavit o tom, že alespoň nádraží pro ostatní vlakovou dopravu zůstane v centru, tam, kde ho cestující nejvíce potřebují a chtějí. I když ani to už bohužel nezabrání tomu, že se Brno definitivně stane poslední zatáčkou před Vídní.

Jaké jsou možnosti dostupného bydlení pro seniory?

Karin Podivinská
náměstkyně primátorky města Brna,
ANO 2011

Čím dál víc brněnských seniorů se potýká s problémem, že jim platby za nájem bytů vezmou velkou část důchodů. I z tohoto důvodu město postavilo a plánuje stavět další bytové domy s nízkým nájemným pro seniory, jimž zdravotní stav umožňuje vést samostatný život.

V současné době se tyto bytové domy nazývají domy s pečovatelskou službou (DPS), byt tam žádná stálá pečovatelská služba není k dispozici. Nájemníci si ji ale mohou za poplatek a dle svých potřeb objednat. Název dům s pečovatelskou službou vznikl v minulosti v legislativě.

I z tohoto důvodu se často stává, že senioři, kterým je byt na základě pořadníku přidělen, jej odmítnou s odůvodněním, že ještě pečovatelskou službu nepotřebují. Ale právě jim jsou tyto byty, které mají velmi příznivý nájem, určeny.

Žádost o byt pro seniory si mohou podat jednotlivci i páry. Jednou z podmínek je, aby pobírali starobní nebo invalidní důchod a nevlastnili byt nebo rodinný dům. Žádosti se podávají na Bytovém odboru Magistrátu města Brna a žadatelé se vybírají dle kritérií, která schválila Rada města Brna. Podrobnosti i formuláře k bytům zvláštního určení najdou zájemci také na webu brno.cz v sekci Potřebuji vyřídit » Bydlení, trvalý pobyt.

Další možností bydlení pro seniory s velmi omezeným příjmem je tzv. sdílené bydlení, kde má komunita seniorů společnou kuchyň a sociální zázemí a samostatné, většinou vícelůžkové pokoje. V současné době město Brno disponuje 1 038 byty v domech s pečovatelskou službou a 31 lůžky ve sdíleném bydlení. V pořadnicích evidujeme 507 zájemců o DPS a 66 žadatelů o sdílené bydlení. ■

S majetkem města transparentně a předvídatelně

Jiří Oliva
radní města Brna,
ČSSD Vaši starostové

V současné době chystáme koncepci nakládání s majetkem města pro toto volební období. Chceme k tomuto tématu přistupovat systémově.

Majetek města se dá dělit na několik skupin: na jedné straně jde o lokality, kde město má své strategické zájmy a kde bude pozemky scelovat a ostatní vlastníky vykupovat. Naproti tomu stojí městský majetek, který je takzvaně zbytečný, tedy pro rozvoj města není důležité, aby jej Brno vlastnilo. Naopak v některých případech bude i vhodnější, aby patřil soukromému sektoru.

Město by tedy mělo sestavit seznam svého majetku, který v průběhu tohoto volebního období bude nabízet k prodeji. Tento seznam zbytečného majetku se nyní připravuje, ale až bude schválen, chci, aby byl po celé volební období veřejně přístupný. Tedy bude zveřejněn a bude obsahovat i předpokládané termíny prodeje jednotlivých nemovitostí.

Případní zájemci tak budou vědět, co a kdy bude město prodávat, a budou mít možnost se na případný nákup připravovat dlouho dopředu. Budou moci plánovat a zahrnout nákupy do svých strategických cílů.

Město by tedy mohlo za prodáváný majetek utřít i více peněz, protože se dá očekávat více zájemců. Samozřejmostí totiž je, že tyto prodeje zbytečného majetku se budou realizovat veřejnou dražbou, tedy nejtransparentnějším možným způsobem prodeje.

Za stržené peníze by město mělo zejména nakupovat pozemky ve strategických lokalitách a také svůj majetek opravovat. Prostě chci, aby prodeje zbytečného majetku byly předvídatelné a transparentní. ■

Brňané mohou v březnu navštívit Festival architektury

Jaroslav Suchý
náměstek primátorky města Brna,
Lidovci a Starostové

Mezi 2. až 4. březnem se na brněnském výstavišti v rámci Stavebního veletrhu uskuteční čtvrtý ročník Festivalu architektury. Tato akce si klade za cíl představit veřejnosti nové přístupy ve stavebnictví, které vedou k efektivnímu snižování produkce emisí.

Na úvod musím poznamenat, že Festival architektury je svým programem unikátní a pokrokový. Pro návštěvníky budou připraveny komentované prohlídky malometrážního domu do 25 m², moderované workshopy nebo ukázky robotizace a 3D tisku ve stavebnictví.

Organizátoři se zaměří i na téma environmentálního managementu výstavby a provozu budov. Zajímavé budou ukázky o aplikaci recyklátů v komerční a bytové výstavbě. Festival bude zároveň upozorňovat na aktivity města Brna v oblasti snižování emisí CO₂ a kampani Připrav Brno.

V roce 2020 jsme podepsali první memorandum o snižování emisí CO₂ s významnými subjekty, které působí v Brně. Dali jsme si reálný cíl, že do roku 2030 společně snížíme vyprodukované emise o 40 %. Každoročně memorandum aktualizujeme a postupně se k nám přidalo přes 70 subjektů. Na letošním Festivalu architektury se k nám připojí další a současně oceníme také nejlepší projekty, které naši stávající partneři realizovali.

Rada města Brna poskytla dotaci na akci ve výši 510 tisíc korun. Ta pokryje čtvrtinu nákladů Festivalu architektury. Velice mě těší, že můžeme podporovat takové projekty a akce, které dělají Brno o něco zelenější a udržitelnější. ■

Nebudou miliardy vydané na halu městu chybět?

Marek Lahoda
zastupitel města Brna,
Česká pirátská strana

Vedení města v lednu podepsalo smlouvu na výstavbu multifunkční haly na výstavišti, aniž by předem znalo jejího provozovatele. Široká koalice se údajně spojila, aby město v době krize řídila co nejlépe. Nyní se však chová jako nejméně řádný obecní hospodář v České republice.

Samotná hala má stát 4,4 miliardy korun. Avšak s příjezdovými cestami, okolními parkovišti, lanovkou a dalšími objekty celá stavba přesáhne 7 miliard – polovinu ročního rozpočtu Brna.

Město si na tento megalomanský počín musí vzít tak vysoký úvěr, že se dostane až na úvěrový strop. A pokud bude třeba akutně vynaložit finance na nějaký pro chod města skutečně zásadní projekt, tak si další půjčku Brno nebude moci dovolit. Navíc mnohé (hokejové i jiné) stadiony nyní čelí těžkým časům kvůli cenám energií a možná budou nuceny zavřít.

Piráti stavbu multifunkční haly dlouhodobě podporují, ostatně jsme ji měli i v programu. Ale pouze za podmínky nalezení na městě nezávislého a zkušeného provozovatele, který zajistí, že se tato obří investice městu vrátí. Bez něj nese výstavba multifunkční haly v této nejisté době velké riziko selhání celého projektu. Vzpomeňme na O₂ arenu, která nakonec stála čtyřnásobek původních odhadů a jejíž výstavba přivedla ke krachu samotnou Sazku.

Hala je pro Brno jistě významný strategický projekt. Myslím si však, že bychom měli lidem zajistit hlavně základní služby, jako je dostupné bydlení, plynulá doprava nebo dostatek zeleně v ulicích, a až ve druhé řadě stavět zábavní haly. ■

Brněnský metropolitan

Adresa redakce:

- Husova 12, Brno

Telefon:

- 542 172 064

E-mail:

- tis@brno.cz

Distribuce na počátku roku 2023:

- únor – do 6. 2.
- březen – do 6. 3.

Aktuality o dění v Brně si můžete přečíst také na nových webových stránkách **cosedejeborno.cz** nebo sociálních sítích **Facebook, Twitter** či **Instagram** **BRNOMycity**.

Brněnský
metropolitan

Co si myslí Brňané?

V aktuálním čísle se na stranách 18–21 zabýváme tématem energií – jak ušetřit nebo kde si říct o pomoc, když se náklady neúměrně zvednou. Řešili jste letos aktivně snižování spotřeby? Máte pro ostatní nějaké tipy, jak ušetřit za elektřinu nebo plyn?

Chcete se také zapojit do ankety v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

kralovnaanalyzatorka
@

My se snažíme šetřit už dlouho (i kvůli planetě, nejen krz peníze), takže zbytečně nesvítime, nepřetápíme. Ráda bych zainvestovala do nové, úspornější ledničky. Bohužel nemá místo na myčku...

Tomas
@

Postavte horkovod z Dukovan.

Anita Konopková
f

Méně se sprchuji, snad mě moje okolí včas upozorní, až to bude neúnosné. A také méně peru, prádlo mám na 14 dní, bez nutnosti praní.

sotous_z_moravy
@

Ne

vojtah9
@

Ještě jsem nezapnul topení, stejně jako předchozí roky, a mám tady krásnejch 21 °C, ideální teplota na triko a kraťasy 😊

Tomáš Vašek
@

Byt 2+1 v cihlovém bytovém domě, vyúčtování za celý rok. Na radiátorech měřidla. Spotřeba naměřená na radiátorech 200. Koeficienty vypočítaná cena za dodávku tepla cca 10 000. Je úplně jedno, jak moc budete šetřit a mrznout. Stejně to zaplatíte...

Jarka Jzz
@

Ani ne, topíme wawkama, tam toho moc nevymyslíte, snížit teplotu nejenže nebylo třeba, ale 20–21 stupňů starý bytový dům (z r. 1906) potřebuje, jinak začne byt chytat plíseň. Zateplení nepřipadá v úvahu (šťuky) a ani není nutné (1 m tlusté zdi, nová kastlová okna).

maueq
@

My šetříme především vypnutým topením a poctivějším oblékáním 😊 Co se týká elektřiny, tak se snažím vypojoovat ze zásuvky zařízení, která nepoužívám.

jana_fiserova7
@

Snížit všechny radiátory v bytě a více se oblékat. My jsme dokonce polovinu radiátorů zavřeli úplně.

Mendelejev
@

Tipy na ušetření za energie: mít teplejší byt / mít vyšší teplotu / netopit / necítit zimu / dát follow mně / zvýšit teplotu jinak / zvýšit teplotu venku a otevřít okna / mít v bytě teplejší vzduch.

kac_g
@

Dávno před energetickou krizí jsem si dávala pozor na základní věci, které mohou ušetřit nejen peníze – neplýtvat vodou, nesvítit v místnosti, když v ní nikdo není, vypojoovat nepoužívané spotřebiče ze zásuvky. V tom i nadále pokračuju, a to nejen kvůli vysokým cenám, ale hlavně kvůli planetě a životnímu prostředí 😊

Hra o feminismu a s feminismem zrodila Feministu

S realitou současného světa, v němž je feministické myšlení podpořené hnutími jako Me Too stále relevantnější, se střetne učitel na umělecké škole Vladimír. K jakému poznání nechal hrdinu své nové divadelní hry Feminista dojít její autor Marek Šindelka, zjistí diváci už 17. února při její světové premiéře v divadle Reduta. Dramatik s režisérkou Aminatou Keitou uchopili toto aktuální společenské téma osobitě a s nadhledem nepostrádajícím očistným humorem.

(mak)

Scala okořenila únorový program filmovou klasikou

Pro ty, kteří si chtějí připomenout okouzlivou atmosféru i sounáležitost fanoušků při promítání filmů o studentech bradavické školy čar a kouzel, připravilo kino Scala na víkend 18. a 19. února Harry Potter maraton. Každý den pozve diváky do stylově vyzdobeného interiéru na čtyři filmy v původním znění s titulky, v sobotu od 12 hodin na 1. až 4. díl, v neděli od 12.30 hodin na 5. až 8. díl. Vstupenku si lze zakoupit na celý maraton, na jeden den nebo na jednotlivé filmy. Na Valentýna dostanou od Scaly romantičtí milovníci filmového retra dárek v podobě Hříšného tance a ctitelé nekonvenční poetiky Larse von Triera si mohou 13. února znovu vychutnat jeho Manderlay a 27. února Melancholii.

(mak) | foto: archiv kina

Galerie OFF/FORMAT uvítá jaro v uměleckém stylu

V únoru lze ve výstavním prostoru na Gorkého navštívit dvě výstavy.

Do 15. února zde František Novák prezentuje své prostorové instalace z kartonu tematizující úděl lidí uvržených na okraj společnosti. Díla starších a soudobých umělců inspirovaná příchodem jara pak konfrontuje výstava s příznačným názvem Vítání jara (viz foto V. Havlík: Zahřívání stromu, 1980). Hledat odpověď na otázku, co dnes zakoušíme, když se okolní svět probouzí ze zimního spánku, tady návštěvníci mohou od 22. února do 29. března. Více informací, mj. o nestandardní otevírací době, najdete na webu offformat.cz.

(mak) | foto: archiv galerie

Festival udržuje Brno v permanentním jazzovém opojení

Kytarista Lionel Loueke uzavřel v lednu v Cabaretu des Pêchés koncertem přesunutým kvůli covidu předešlý ročník přehlídky JazzFestBrno. Většinu koncertů nového, 22. ročníku bude hostit Sono Centrum. V březnu tady vystoupí kontrabasista Dave Holland se svým triem (7. března), kytarista John Scofield (9. března) a trio klavíristy Tigrana Hamasyana (24. března). Padesátku sem 9. května přijede oslavit i hvězdný Kronos Quartet, další hvězda první velikosti Diana Krall pak ovládne 19. května Bobycentrum. Více na jazzfestbrno.cz.

(mak)

Nositelé paměti otevřou židovské muzeum Malý Mehrin

Stavba muzea Mehrin se připravuje, ale první výstava se uskuteční už na konci února. Jak je to možné? Otevírá se totiž prozatímní muzeum Malý Mehrin na Vídeňské 14 a první výstava se bude věnovat nepříliš známé moderní historii moravských Židů. Její název – Nositelé paměti – může být brán jako metafora, ale také zcela doslovně. Návštěvníci se dozví více prostřednictvím příběhů a předmětů od pamětníků. Ty pocházejí z archivu USC Shoah Foundation a budou veřejnosti představeny poprvé.

(zob)

Vrtiška & Žák stojí pevně na zemi, jejich design však povznášá

Design příjemně lidských rozměrů, ve kterém se snoubí funkčnost a estetika s nenápadností. I tak lze charakterizovat tvorbu architektonického a designérského dua Roman Vrtiška a Vladimír Žák. Vítěze Czech Grand Design 2021 představí „tradičně netradiční“ levitující instalace v Uměleckoprůmyslovém muzeu. Pod zdejším světlíkem se na kruhových platformách budou od 24. února 2023 do 29. února 2024 vznášet kolekce umyvadel, židle, katamarán a další výrobky, které vzešly z jejich spolupráce se sedmi firmami. Více na moravska-galerie.cz.

(mak) | foto: David Turecký

8.4.2023
BRNO

Zoner BOBYHALL

ZP promo

ZP CZ

Ticket-Online.cz
TICKETSTREAM

R02044470

T VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ
V BRNĚ

tadymuzes.cz

Chceš navrhnout vlastní
špičkovou technologii?

TADY MŮŽEŠ!

PODEJ PŘIHLÁŠKU NA VUT
do 31. 3. 2023

RV21026601

A **AKADEMIA**
gymnázium
základní škola
mateřská škola

„VSTŘIČNÁ
NÁROČNOST“

MŠ, ZŠ a osmileté všeobecné GYMNÁZIUM
AKADEMIA, Brno-Líšeň (od roku 1992)

DVEŘE NA AKADEMII DOKOŘÁN

14. 2. 2023, 15:30-17:30

PRVNÁČKEM NA ZKOUŠKU

20. 3. 2023, 9:00-10:40

akce pro předškoláky z MŠ a jejich rodiče
registrace na akademy@akademy.cz

www.akademy.cz

RV21019501

Sociální sítě oproti divadlu postrádají zásadní věc – společný zážitek

Za hvězdami lidé v Brně míří na Kraví horu, ale kdyby z ní seběhli dolů až pod Björnsonův sad, najdou v Tučkově ulici divadlo pojmenované po jedné z nejnámějších hvězd noční oblohy – Polárka. Děti od narození do dospělosti sem už léta míří za autorskými inscenacemi, které jim pomáhají orientovat se v divadelním (i jejich vlastním) vesmíru. O aktuální sezoně i budoucím směřování scény jsme si povídali s novým uměleckým ředitelem Jiřím Hajdylou a dramaturgyní Alžbětou Michalovou.

Mají sezony v Polárce nějaké téma, jednotnou linku?

Jiří Hajdyla: S Bětkou jsme nastoupili jako nové umělecké vedení, které vzešlo z výběrového řízení na jaře, takže tato sezona jede ještě podle minulého uměleckého vedení. Má název Všechny pět pohromadě, což lze vyložit dvěma způsoby. Jedna část odkazuje na dobu covidu a karantén, kdy jsme byli izolováni a nemohli jsme se potkávat, a teď můžeme znovu zažívat nějaké věci spolu. Druhý výklad pro mě osobně je, že mít všech pět pohromadě znamená pracovat s tím, čím jsem byl obdarován. Mám všechno, co potřebuju, abych žil spokojený život, jen musím svůj potenciál využít. V této sezoně v téměř každém představení spolu hlavní postavy někam jdou. Je to Foglar, Dobrodružství v Zemi nikoho, kde objevují nebezpečnou krajinu plnou propadlišť, hledají tam trilobity. Teď (22. ledna 2023 – pozn. red.) budeme mít premiéru, kdy se kapela vydává na dobrodružství do vesmíru, pak se zase dva bráchové ztratí v odpadových trubkách a zjistí, že je jim spolu dobře. V únoru bude mít premiéru inscenace Akiak, kde dívka putuje za světlem, odehrává se to v Grónsku. A v poslední premiéře sezony Gorila a já děvčátko z dětského domova poznává nové prostředí adoptivní rodiny s mámou gorilou a diváci zjišťují, že věci vždycky nejsou takové, jaké se na první pohled zdají.

Předpokládám, že máte v hlavě i obrysy příští sezony.

Alžběta Michalová: My jsme si s Jirkou jako nové umělecké vedení vytvořili představu tří

dalších sezon, pro které bude jednotčím prvkem obrat k sobě. První sezona se pracovně jmenuje Já a moje tělo, v druhé půjde o mě samotného, o moji osobnost a ve třetí o mě samotného ve vztahu k mému okolí. První sezona zkoumá tělo, jeho hranice, jeho přijetí. Předchozí umělecké vedení mělo claim (heslo, motto – pozn. red.), že Polárka je průvodce k divadelní dospělosti, což myslím skvěle naplňovali. Pro nás dva by v tuto chvíli ten claim mohl znít Polárka je průvodcem k sobě samému. Jsme přesvědčeni, že pokud člověk porozumí sám sobě, pozná a přijme sám sebe se všemi dobrými i těžšími stránkami, pak může být šťastný, může pomáhat společnosti a naplnit tak svůj potenciál.

Váš repertoár doplňují festivaly, workshopy pro děti nebo celé rodiny i divadelní studia, kde děti rozvíjejí své herecké a jiné dovednosti. Je o ně zájem? Není divadlo v době sociálních sítí a desetivteřinových videí na Tik Toku překonaný formát?

AM: Moje zkušenost je, že je to přesně naopak. Sítě, sociální platformy, veškerý online život oproti divadlu postrádá jednu zásadní věc – a to je společenství a společný zážitek. Možnost reálného prožívání, reálného setkávání, reálné komunikace. Možná i proto, že jsme dlouhou dobu žili online, je o workshopy, společné zážitky často i s rodiči, velký zájem. Klíčem je, co zažijete v tu chvíli na tom místě, nedá se to pauznout, nemůžete si to jako na Netflixu nechat na později. Prostě ten zážitek dostanete celý, s celým divadelním sálem všichni společně.

Děti jsou na sítích zvyklé vytvářet si různé identity, pracují se stylizací, chtějí spolu interagovat. Nemůžeme je podceňovat, musíme s nimi držet krok.

Jiří Hajdyla vystudoval herectví na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU. Divadlo ale zná nejen z pozice herce, nýbrž i osvětlovače, technika, produkčního a režiséra, možná proto oslovil komisi při výběru nového uměleckého vedení Divadla Polárka. Letošní sezona je tedy jeho první v roli uměleckého ředitele.

Alžběta Michalová vystudovala divadelní dramaturgii na JAMU, spolupracovala s různými scénami od Českých Budějovic přes Brno po Uherské Hradiště. Za svou debutovou básnickou sbírku Zřetelně nevyprávíš byla nominována na cenu Magnesia Litera 2015 v kategorii Objev roku a na Cenu Jiřího Ortena.

Předchůdcem Divadla Polárka byl soubor Jitřenka, jehož osud se zkomplikoval v 90. letech. Umělci v listopadu 1998 proti způsobu vedení scény a hospodaření stávkovali a po auditu městské části Brno-střed dostala Jitřenka výpověď z nájmu budovy na Tučkově ulici. Zpět se soubor vrátil už jako Polárka v lednu 1999. Dnes je jedním ze středisek příspěvkové organizace Kávéeska a na provoz divadla přispívá především městská část Brno-střed.

metropolitan

JH: Myslím si, že sociální sítě nutí divadlo se posouvat. Děti jsou na sítích zvyklé vytvářet si různé identity, pracují se stylizací, chtějí spolu interagovat. Nemůžeme je podceňovat, musíme s nimi držet krok. Divák není naivní, už nám neskočí na to, že teď něco hraju, a tak jsem ta postava. Pořád jsem i herec. Pro diváky je běžné, že komunikují na několika úrovních. Zároveň je pro ně dnes to nejtěžší usedět čas představení, zkoncentrovat se. Musíme být v projevu mnohem přímější, autentičtější, kreativnější. Už neplatí, že se teď rozhodnu pro určitý vzorec přemýšlení a budu ho důsledně dodržovat, děti jsou zvyklé během 10 vteřin skákat, vidět tenhle a tenhle a tenhle žánr. Myslím, že divadlo se tím musí inspirovat, nesmí být svázané představou, jak se to má dělat správně.

Lidé si u vás mohou koupit i tzv. zavěšenou vstupenku. O co jde?

AM: Zavěšená vstupenka je můj srdcový projekt, se kterým jsem přišla před šesti lety. Když jsem v Brně před 15 lety pracovala v kavárně, objevil se trend zavěšeného kafe. Byla to káva, kterou někdo koupil

navíc, a hrneček se fyzicky zavěsil nad kávovar. A když přišel někdo, kdo by si kafe moc dal, ale neměl na něj peníze, mohl poprosit o ten zavěšený hrnek. My jsme adekvátně tomu zvolili koncept Zavěšené vstupenky. Funguje tak, že lidé, kteří si to mohou dovolit a chtějí, koupí vstupenku, kterou pak přes neziskové organizace nabízíme dětem, které by jinak nemohly přijít. Spolupracujeme s asi 10 organizacemi a každý měsíc jim dohromady nabízíme kolem 30 vstupenek. Když jich diváci nekoupí tolik, tak je divadlo dorovná ze svých zdrojů. Někdy se vyprodá i 30 vstupenek měsíčně, v poslední době je to spíš do pěti kusů. Proto chceme na projekt upozornit celým Festivalem pro Zavěšenou vstupenku 2023, během kterého budou v Polárce k vidění hostující představení z jiných českých divadel pro děti. ■

Zuzana Gregorová | foto: Zdeněk Kolařík

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedeje.brno.cz.

Odvaha a podnikavost měšťanů stvořila moravský Manchester

Johann Leopold Köffiller (1743–1814) byl brněnský velkoobchodník, směnárník, majitel první soukenické manufaktury v Brně a zakladatel zdejší dělnické kolonie, první na území habsburské monarchie. Za zásluhy o rozvoj moravského průmyslu byl roku 1773 povýšen do rytířského stavu.

Před 260 lety, v únoru roku 1763, dozrály v Brně – hlavním městě Moravy – společenské a hospodářské podmínky k tomu, aby zde vznikla první manufaktura na výrobu jemných suken a plyše na území habsburské monarchie. O její rozvoj a také o nasměrování Brna k budoucí průmyslové prosperitě se zasloužil zdejší měšťan a podnikatel Johann Leopold Köffiller.

Počátky cesty, která v 19. století dovedla Brno až k hrdému přívzvisku moravský Manchester, je však třeba hledat ještě hlouběji v minulosti. Když se Brňané na konci třicetileté války roku 1645 ubránili švédskému obležení, zachránili tím nejen svoje město, ale také císařské hlavní město Vídeň, na jehož obléhání přešla vyčerpané Švédy chuť. Panovník Ferdinand III. se statečným obráncům odměnil mimo jiné tím, že je osvobodil od placení všech cel a mýt v českých zemích nebo městu udělil právo osmi jarmarků ročně.

Navíc se už nemuselo o status hlavního města Moravy dělit s Olomoucí, která na rozdíl od něj Švédům podlehla. Všechny zemské instituce se přestěhovaly do Brna, kde tak nastala příznivá konstelace k tomu, aby se postupně proměňovalo v centrum průmyslové výroby. V polovině 18. století se v moravské metropoli začalo dařit vlnářské výrobě, tedy zpracování vlny na sukno. Soukenický cech tady

sice byl zatím slabý a soukenických dílen málo, zato zde existovala dlouhá tradice významných trhů, kam se sjížděli obchodníci se sukem a soukeníci z Moravy i vzdálenějších míst, prodávali tady své zboží, nakupovali jiné, ale také například navazovali kontakty a uzavírali partnerství, což prestiž trhů ještě zvyšovalo.

Státu tyto aktivity neunikly a usoudil, že pro něj bude výhodné je podporovat. Dělal to prostřednictvím dvou institucí se sídlem v Brně – Půjčovní banky a Manufakturního úřadu. Banka ve spolupráci s úřadem dovážela suroviny, hledala odbytiště pro domácí zboží na zahraničních trzích, poskytovala úvěry nově vznikajícím výrobním odvětvím. Co se týká obchodu s vlnou, měla například povolení dovážet ji z Uher a z cizích zemí na volné pasy bez placení cla. Na Moravě a ve Slezsku se sice chovalo hodně ovcí, ale jejich vlna nestačila pokrýt domácí potřebu a navíc nebyla příliš kvalitní.

Jako jeden z hlavních úkolů si obě zmíněné instituce vytyčily zavést na Moravě výrobu jemných vlněných tkanin. Nejdříve proto byli do Brna pozváni nizozemští a slezští odborníci, aby připravili půdu pro založení prvních vlnářských manufaktur.

Od státní manufaktury k prosperujícímu soukromému podniku

V únoru 1763 byla na návrh inspektora Manufakturního úřadu J. A. Kernhofera, který se výrazně podílel na naplňování vize o prosperujícím brněnském vlnářském průmyslu, přestěhována do Brna zatím nepříliš úspěšná kladrubská manufaktura na výrobu jemných suken. Společně s ní byla založena i manufaktura na výrobu plyše, ale ta brzo zanikla. Podnik na jemná sukna vyrostl v prostoru nazývaném Velká Nová ulice a jeho průčelí tvořil klasicistní dům v místech dnešního hotelu Passage v Lidické ulici. Jeho dlouhý a úzký pozemek se však táhl v trase Mezírky až k současné Kounicově ulici.

Tato rakouská státní manufaktura měla pracovat v režii Půjčovní banky, která se ale dostala do krize, byla převzata židovskou společností a ta neměla o rozvoj manufaktury velký zájem. Podnik pak od roku 1766 spravovalo kolegium brněnských velkoobchodníků v čele s třiatřicetiletým Johannem Leopoldem Köffillerem, který ho v roce 1781 převzal do svého vlastnictví.

Zcestovaly a jazyků znalý rodák z Brna se předtím věnoval obchodu a směnárství

Ulice Mezírka dostala svůj název buď podle úzkých uliček dělnické kolonie založené J. L. Köffillerem a později zvané Šmálka podle H. Schmala, druhého majitele továrny, k níž přiléhala. Nebo jde o nepřesný výklad původního názvu Schmalgasse, tedy Schmalova, podle německého schmal, tedy úzký, těsný.

ve firmě svého otce v domě U Zlaté koule na Velkém náměstí (dnes Kleinův palác na náměstí Svobody). Díky svým zkušenostem a stykům se zahraničními odborníky, z nichž některé povolal do Brna, ale i díky profesionalitě soukenických mistrů a tovaryšů z města, předměstí a nejbližšího okolí, které zaměstnal, dovedl továrnu k nebývalému rozkvětu.

V podniku, k němuž patřily i další objekty na Křenové, pod Špilberkem na Švábce, na Radlase nebo v Husovicích, bylo v provozu asi 120 stavů a roční výroba činila 2 000 kusů jemného sukna. Přes 1 000 centů domácí vlny tady zpracovávalo okolo tisíce a někdy i více dělníků, kteří pracovali 14–16 hodin denně.

O dobře prosperující továrně se pochvalně vyjádřil i císař Josef II., který ji navštívil v doprovodu ruského velkoknížete Pavla. Ten byl ze zdejší produkce tak nadšený, že sukna přirovnal k francouzským, poslal je do Ruska a objednal si je i pro vlastní potřebu.

V letech 1781–1788 tak Köffillerova továrna obchodovala nejen s Ruskem, ale i s Tureckem, Itálií, Polskem a dalšími zeměmi a její majitel byl už dříve za své zásluhy o moravský průmysl povýšen do rytířského stavu.

Dobrý dělník si zaslouží pozornost a péči

Cílem Johanna Leopolda Köffillera bylo továrnu modernizovat a zefektivňovat výrobu, proto sem zval dělníky a odborníky z německých zemí, kteří byli často protestantského vyznání. A ačkoliv byl sám katolík, nechal pro ně zřídit evangelickou modlitebnu, která stávala na dnešní Husově ulici.

Aby si v podniku udržel zkušené a dobře pracující dělníky, nechal pro ně na pozemku svého podniku v tzv. Červené ulici (dnes Mezírka) v letech 1785–1786 postavit 44 malých přízemních domků z neomítnutých červených

cihel (odtud byl údajně odvozen i původní název ulice) ve dvou řadách. Zasloužil se tak o vybudování první dělnické kolonie na území celé habsburské monarchie.

Už ve druhé polovině 80. let se ale v podniku začaly objevovat problémy s financemi, protože ho zatěžovaly nadměrné půjčky na rozšiřování výroby, a kvůli neúnosné pracovní zátěži tady v roce 1786 dokonce došlo k jedné z prvních dělnických stávek v Brně. Když pak v důsledku války s Tureckem ztratil tamní odbytiště, byl podnik nucen výrobu omezit a poté v roce 1792 zcela zastavit.

Z bývalých zaměstnanců konkurenti, ale i pokračovatelé

Köffiller si paradoxně vychovával vlastní konkurenci, protože noví brněnští podnikatelé se často rekrutovali z řad jeho bývalých zaměstnanců, kteří si opatřili nejnutnější kapitál nebo půjčku a založili si vlastní podnik. Většinu zařízení zrušené manufaktury odkoupil Johann Christian Biegmann, který

Manufaktura na jemná sukna vyrostla v prostoru tzv. Velké Nové ulice.

Její průčelí tvořil dům v místech dnešního hotelu Passage v Lidické ulici (na snímku na straně 40).

právě v roce 1791 obdržel dekret k podnikání. A dílny v objektech zrušeného podniku na Velké Nové ulici si téhož roku otevřel bývalý Köffillerův apretér, tedy „zušlechťovač“ textilií, Heinrich Schmal, po němž se této oblasti začalo říkat Šmálka.

Z dalších bývalých zaměstnanců lze uvést např. tovaryše Wilhelma Mundyho, který získal manufakturní privilegium už v roce 1781. V roce 1786 pak s pomocí kapitálu norimberského obchodníka Herzogenratha zahájili vlastní samostatnou činnost účetní Heinrich Hopf, faktor Johann Gottfried Bräunlich a pokladník a vedoucí mistr Johann Heinrich Offermann. Vedle sukna se začaly vyrábět i jiné druhy textilií, např. stuhy z harasu, tedy hrubé vlněné valchované tkaniny se zvláštním leskem a omakem, nebo hedvábné stuhy, šátky a jiné zboží. Z Brna se na přelomu 18. a 19. století stávalo mezinárodně uznávané textilní centrum, které vykročilo vstříc průmyslové revoluci.

Markéta Žáková | foto: Archiv města Brna

Jiří Bořecký:

Chceme minimálně do semifinále

V první florbalové lize letos najdeme hned čtyři brněnské týmy a tři z nich bojují o play-off. Možná největším překvapením jsou výkony Gullivers, kteří do této soutěže postoupili v roce 2019, ale rychle se aklimatizovali a nyní útočí na postupové příčky. Jejich hlavním trenérem, prezidentem a mužem číslo jedna je Jiří Bořecký, jenž stál u zrodu florbalu v Česku.

Loni jste postoupili přes předkolo do čtvrtfinále play-off, letos tým vypadá ještě lépe. Jaké jsou vaše ambice?

Určitě bychom chtěli jít minimálně o kolo dál, takže do semifinále. Ale liga je vyrovnaná a nevyzpytatelná, takže se teprve uvidí. Koneckonců, ještě nemáme ani jistotu play-off.

Tým se může pochlubit velmi solidní obranou. Je tohle vaše trenérská filozofie?

Myslím si, že A tým nestavíme vyloženě na obranné činnosti. Ale áčko hraje s hodně odchovaní, kteří umí bránit odmalička, takže se to projevuje. Chceme, aby byli kreativní, aby na tom byli fyzicky dobře a aby měli výbornou techniku, to je v první lize nutnost. Další hodně důležitá věc je řešení situací a čtení hry, k čemuž je potřeba mít dobře nastavenou hlavu.

Letos se v první lize potkaly hned čtyři brněnské týmy. Jaké to pro vás je, vnímáte nějakou zdejší rivalitu?

Největší rozdíl vidím v tom, že tolik necestujeme. Rivalita tu nějaká je, ale snažíme se ji moc nevnímat. My se na ostatní týmy neohlížíme, zaměřujeme se sami na sebe.

S kterým z brněnských týmů máte nejlepší vztahy?

V Brně nejvíc spolupracujeme s Židenicemi a Troopers. Tato spolupráce se však týká mládeže. Před více než rokem jsme společně založili Brněnskou florbalovou akademii, v jejímž rámci pořádáme zejména společně

mládežnické tréninky i jiné akce. S ostatními brněnskými kluby jsou vztahy korektní.

Soutěž momentálně suverénně ovládá pražský tým Butchis, který postoupil z třetí ligy. Dokáže je někdo zastavit?

Těžko říct. Když jsme s nimi hráli my, zase tak moc nás neoslňli, prohráli jsme s nimi těsně 2:3. Ale taky to byl podle jejich slov snad jejich nejhorší zápas v sezoně. Hrajeme s nimi ještě jednou, tak uvidíme. Ale výsledky mluví za vše, jedou ligu jako nůž máslem. Sice většinu zápasů vyhrávají o gól o dva, ale vyhrávají. A teď ještě posilují.

Ve florbalu se pohybujete už od začátků tohoto sportu u nás. Na jaké momenty z jeho „dětských let“ nejraději vzpomínáte?

Já jsem začal hrát florbal v sedmnácti letech, někdy kolem roku 2000. Tehdy to všechno bylo ještě amatérské. Skončil jsem s házenou a vrhl se na florbal, začal jsem hrát i trénovat. Byl to tehdy opravdu školní sport, pro srandu. Na to vzpomínám moc rád, dělal jsem to pro zábavu. Teď už je to moje zaměstnání a florbal se posunul výraznými kroky.

V čem?

V tréninkovém procesu, tehdy skoro nikdo netrénoval víc než dvakrát týdně, a i to jen ty nejlepší týmy v republice. Dnes se někde trénuje i vícrát denně. A samozřejmě se mění i podmínky pro hráče. Kromě standardních tréninků v halách mají k dispozici fyzioterapeuty, kondiční trenéry, mentální kouče, možnosti regenerace. V superlize někteří

V začátcích to byl opravdu školní sport. Na to vzpomínám moc rád, dělal jsem to pro zábavu. Teď už je to moje zaměstnání a florbal se posunul výraznými kroky.

Naděšení přináší úspěch

Historie florbalového klubu Gullivers, který patří pod Sokol Brno I, se začala psát v letech 1997 a 1998. V té době byl florbal u nás teprve v plenkách a provozovali ho zejména vysokoškoláci. Klub byl partou nadšených florbalistů založen v prosinci roku 1998 a okamžitě se začal rozrůstat. V roce 2006 se spojil s klubem SPA Sokol Brno I, čímž vznikl jeden z největších klubů na jižní Moravě. V první společné sezoně dorostenci postoupili do 1. ligy. Zvláště úspěšná byla sezona 2010/11, v níž starší žáci vyhráli svou ligu a na republikovém mistrovství skončili na 4. místě a muži i junioři postoupili do 2. ligy. V sezoně 2013/14 postoupil A tým do nové Národní ligy. Tu v roce 2018/19 Gullivers ovládli a s mužstvem plným vlastních odchovanců vybojovali 1. ligu. Zdá se však, že jejich ambice zde ještě nekončí.

berou už poměrně slušné peníze. Obecně, kvalita českých soutěží jde nahoru.

A jak se florbal vyvíjí ve světě?

Stále se nedaří ho dostatečně rozšířit, především co se týče kvality, do jiných zemí kromě Švédska, Finska, Švýcarska a nás. Hodně se ale posouvá ženský florbal, ten jde jednoznačně nahoru.

Pracujete také s mládeží. V čem vás tato činnost obohacuje?

V tom, že vidím vývoj hráčů od začátku až do dospělosti. Řadu kluků jsem od dětského věku dovedl až do chlapů. Mým svěrencům je třeba pětadvacet let, hrají první ligu nebo jiné soutěže a já na nich vidím, co jsem mohl udělat lépe.

Česko na světové scéně neustále roste. Stiháte vnímat dění v reprezentaci a na mezinárodní florbalové scéně?

Přiznám se, že tolik času nemám, ale třeba akce jako mistrovství světa chlapů nebo juniorů sleduju vždy. Trendy v mezinárodním florbale je potřeba vnímat. I když první liga je samozřejmě něco jiného než mezinárodní špička a ne všechno, co z těch špičkových utkání nakoukáte, jde aplikovat, považuju to za nutné.

Jaké trendy nyní vnímáte?

Oproti dřívějším rokům se florbal strašně přitvrdil. Když srovnáte současnou českou ligu a českou ligu pět let zpátky, uvidíte obrovský rozdíl. Tedy kondice je strašně důležitá. A začínám si myslet, že vyšší a silovější hráči mají výhodu. Florbal se taky posouvá v tom, že rozhodují detaily, týmy jsou vyrovnané a zápas vyhraje ten, kdo promění šance a udělá méně chyb. Velký posun vidím v mentálním nastavení u hráčů a v práci s jejich psychikou.

V klubu máte spoustu funkcí, trénujete mužské áčko i mládežnické týmy, jste prezidentem, sportovním manažerem... Není už na vás občas florbalu moc?

Někdy je toho opravdu hodně a je potřeba si umět odpočinout. Naštěstí florbalu není 12 měsíců v roce tolik jako v hlavní sezoně. Abych byl upřímný, myslím, že mi trochu pomohl covid. I když to pro nikoho nebylo příjemné, volný čas mi pomohl se nad některými věcmi zamyslet a přenastavit si je. Díky tomu teď zvládám lépe i časový tlak během hlavní sezony.

Marek Dvořák | foto: archiv Jiřího Bořeckého

V šestnáctifinále CEV Cupu si Královo Pole poradilo s řeckým týmem PAOK Thessaloniki.

Volejbalistky KP Brno opět prožívají úspěšnou sezonu

Když se daří, tak se daří. Tuhle mantru si mohou letos znovu opakovat volejbalistky z klubu KP Brno. V evropském CEV Cupu se dostaly až do osmifinále, kde podlehly řeckému Olympiakosu Pireus. Přes své rivalky, brněnské Šelmy, v derby po jednoznačné výhře 3:0 postoupily do Final Four Českého poháru. Výborně rozjetou mají také extraligu, kde jsou momentálně na čtvrtém místě. Podaří se jim stejně spanilá jízda jako loni, kdy se probojovaly až do finále?

(mad) | foto: archiv klubu

Stříbrné hody pro mladíky z Komety

Ačkoliv A týmu hokejové Komety se nedaří a je zřejmé, že ho čeká horký závěr sezony, mládež dělá brněnským fanouškům radost. Na mistrovství světa „dvacítek“ si stříbro na krk pověsili hned čtyři její odchovanci: Jakub Brabenec, Jakub Kos, Stanislav Svozil a současný hráč áčka Eduard Šalé, o němž nejspíš uslyšíme i v letošním draftu NHL.

(mad)

Taschlerovým přibyla do sbírky další zlatá medaile

Zatímco většina z nás měla 17. prosince 2022 hlavu plnou myšlenek na Vánoce, sourozenci Natálie a Filip Taschlerovi bojovali v Budapešti o medaile na Four Nationals Figure Skating Championships. Tento závod, který byl vnímán také jako domácí mistrovství, se jim podařilo ovládnout. „Jsme moc rádi, že se o tuto velikou radost můžeme podělit i doma v Brně. Ve zbytku sezony přecházíme na nový tréninkový plán, takže se už těšíme na zkoušení něčeho nového. Necháme se překvapit, jaké ovoce to přinese,“ usmíval se Filip Taschler. Dlouhou pauzu si ale krasobruslaři nedají – již na konci ledna je čekalo mistrovství Evropy (skončilo po uzávěrce tohoto vydání).

(mad)

Zbrojovku čeká rok oslav i bojů o každý bod

Nejslavnější jihomoravský fotbalový klub Zbrojovka Brno letos slaví 110. narozeniny. Při té příležitosti připravuje oslavy. Jaro se ale ponese také ve znamení bojů o body, které by týmu zajistily bezpečné setrvání v nejvyšší lize.

Když se mlynářský synek Cyril Lacina 14. ledna 1913 setkal v hostinci U Machů se svými přáteli, rovněž milovníky fotbalu, aby založili v Židenicích nový klub, asi nečekal, že jeho odkaz potrvá více než století.

Tehdejší spolek milovníků „kulatého nesmyslu“, dnes známý jako Zbrojovka, se v roce 1931 profesionalizoval a od té doby si připsal řadu úspěchů. Tím fanoušky dost možná nejoceňovanějším je ligový triumf v sezoně 1977/78, ale nelze zapomenout ani třeba na tažení pohárem UEFA v sezoně 1979/1980, které skončilo až ve čtvrtfinále. V moderní éře pak Zbrojovka zaujala například účastí v semifinále Intertoto Cupu v roce 2003.

Takovou bohatou historii je potřeba pořádně oslavit. První kolo už má Zbrojovka za sebou. Výročí v půli ledna připomnělo nasvícení Špilberku do klubové červené a exhibiční utkání fanoušků proti legendám klubu. Vše zakončila ohnivá show. Tím ale aktivity Zbrojovky nekončí. „V průběhu roku budou pokračovat další oslavy. O jejich podobě budeme postupně informovat, takže fanouškům doporučujeme sledovat náš web,“ uvedl mluvčí klubu Martin Lísal.

Tou největší oslavou by ale jistě bylo setrvání v 1. české fotbalové lize. To zatím vypadá velmi pravděpodobně. Zbrojovka je na 11. místě tabulky s 20 body. Kádr se od podzimu téměř nezměnil. „Jaro bude těžké, ale věřím, že navážeme na dobré výkony z podzimu a ještě trochu vylepšíme výsledky. Díky tomu bychom se dostali v tabulce výš, což je náš hlavní cíl,“ nepřipouští si komplikace záložník Filip Blecha. První domácí utkání jarní části čeká „Flintu“ 5. února s Plzní, 18. února pak na Srbské přivítá ostravský Baník.

Marek Dvořák

ROBOTI

přehlídka
robotů

VIDA!

25. února 2023
10.00–18.00

workshopy
a dílny pro děti

výroba robota
programování robota

Science show
Oskar a 3D bratři

**Zábavní vědecký
park VIDA!**

Křižkovského 12, Brno

www.vida.cz

Projekt podpořil
jihoomoravský kraj

HOTEL POHODA

★★★★

LUHAČOVICE V POHODĚ

Výrazné jarní slevy pobytů

ZÁLESÍ a.s., Hotel Pohoda ****
www.pohoda-luhacovice.cz

RV230021/01

**TRAŽÁK
HLEDÁ
PARŽÁKA**

Přidejte se k nám!

Hledáme posily do týmu traťových komisařů.

Ideální přivýdělek pro

- studenta
- aktivního seniora
- osobu pracující na směny

Kromě finanční odměny se můžete těšit na

- atraktivní pracovní prostředí
- vstup zdarma na všechny závodní akce
- přátelský kolektiv
- možnost naplánovat si směny
- bezkonkurenční výhled na závodní trať

automotodrombrno.cz

Zaujala vás naše nabídka?
Ozvěte se nám na e-mail dispecer@brno-circuit.com,
nebo zavolejte (+420 774 766 643). Těšíme se na vás!

RV230014/01

Zájem Brňanů o pohyb byl minulý rok rekordní. Na městská sportoviště jich zavítalo přes milion

Loňský rok byl pro městskou společnost STAREZ – SPORT, a. s., co se návštěvnosti týká, rekordním. Na městská sportoviště totiž zavítalo přes milion lidí. Ukazuje se tak, že Brňané ani po covidových zákazech z minulých let na sport nezanevřeli, zejména na ten vodní. Nejoblíbenějším místem se pro ně totiž stal Aquapark Kohoutovice následovanými Koupalištěm Riviéra.

Společnost STAREZ – SPORT, a. s., se v současné době stará o 18 brněnských sportovních areálů. Vedle brněnských sportovišť spravuje také rekreační zařízení Jasenka v obci Zubří u Nového Města na Moravě. „Tyto areály navštívilo za rok 2022 celkem 1 039 495 lidí. Rekordní návštěvnost chápeme jako výbornou vizitku města Brna a městské společnosti STAREZ – SPORT, a. s., v oblasti sportu pro veřejnost a v neposlední řadě jako výsledek výborné a poctivé práce našich zaměstnanců, kteří se o areály starají a poskytují návštěvníkům kvalitní služby,“ říká Martin Mikš, generální ředitel STAREZ – SPORT, a. s. Dodává, že konečný počet návštěvníků se přitom mohl ještě navýšit o plavce z Městského plaveckého stadionu Lužánky, který je však kvůli rekonstrukci a stavbě nového bazénu od poloviny loňského roku v odstávce.

V Brně je oblíben zejména aquapark a fotbal

Ostatně plavání je zřejmě u Brňanů velmi oblíbené. Vůbec nejnavštěvovanějším areálem byl totiž v roce 2022 Aquapark Kohoutovice. Zavítalo sem téměř 330 tisíc lidí. Nejčastěji

si přítom dovádění ve vlnách a na 90metrovém tobogánu užívaly rodiny s dětmi. Krytý bazén byl vytižen rovněž pronájem plaveckých oddílů a skupin z brněnských škol. V letních měsících lidé hojně navštěvovali Koupaliště Riviéra. Přestože je největší brněnské koupaliště otevřeno jen v létě, se svým počtem 140 tisíc návštěvníků se stalo druhým nejoblíbenějším sportovištěm společnosti STAREZ – SPORT, a. s.

Děti kromě vody dováděly také na zeleném trávníku. I díky mládežnickým turnajům STAREZ CUP a WINTER CUP, které městská společnost

organizuje, se dostal do povědomí Brňanů areál Fotbalového centra Brno. To má svá hřiště v Brněnských Ivanovicích i za Lužánkami. Právě Malá kopaná za Lužánkami se stala vůbec nejuspěšnějším areálem, co se týče růstu návštěvnosti. Ta oproti loňskému roku stoupla o více než 100 procent.

Vyšší návštěvnost však zaznamenala i ostatní městská sportoviště. Počty oproti minulému roku stouply na Krytém plaveckém bazénu Pohnávka, Letním koupališti Zábrdovice či na zimním Kluzišti Vodova. Areály jako Koupaliště Riviéra či Lázeňské relaxační centrum Rašínova se blíží počtu návštěvníků jako před pandemií covidu z roku 2019.

Opravená skokanská věž a zcela nový bazén

Společnost STAREZ – SPORT, a. s., nezahálí ani v letošním roce a chystá několik novinek. Jednou z nich je znovuootevření padesátimetrového bazénu za Lužánkami, který je naplánováno na léto 2023. Výraznou opravou tam kromě podhledů a osvětlení prošla i skokanská věž. Především ale přibude nový 25metrový bazén a 16metrový bazén pro nejmenší plavce, které budou dispozičně a technicky propojeny.

Výstavba areálu je největší sportovní investicí předchozího roku. Jeho otevřením se předpokládá ještě více návštěvníků z řad plavecké veřejnosti a naplnění maximálních kapacit i v něm.

Lidé šetří díky čipovým hodinkám

Podle generálního ředitele nebude rok 2023 vlivem energetické krize provozně jednoduchý. Sportovní nadšenci však na vstupech mohou výrazně ušetřit díky čipovým hodinkám. Pokud si je lidé nabijí alespoň na tisíc korun, získají na vstup na sportoviště spravovaná organizací STAREZ – SPORT, a. s., slevu 20 procent. Prodej a nabíjení hodinek přitom vzroste vždy před Vánoci. Jedná se totiž jak o vhodný dárek, tak například benefit od zaměstnavatele.

Společnost nyní intenzivně pracuje na několika sportovních projektech. Přípravuje vše pro rozšíření a zkvalitnění služeb a investuje nemalé částky na zlepšení prostředí jednotlivých areálů. Vzrůstající trend návštěvnosti jednotlivých sportovišť a s ním související udržení kvality služeb je naprostou prioritou do dalších let.

www.starez.cz

Festival
architektury
2023

2.—4. 3.
2023
Výstaviště Brno

Poznejte
budoucnost
stavitelství.

festival-architektury.cz

STAVEBNÍ
VELETRH
BRNO

DŘEVO
A STAVBY
BRNO

VELETRH
NÁBYTKU
A INTERIÉROVÉHO
DESIGNU

STAVEBNÍ VELETRH BRNO

2.—4. 3. 2023
VÝSTAVIŠTĚ BRNO

www.stavebniveletrhbrno.cz

BVV
Veletrhy
Brno

RV230057/01

Viladomy V Zahrádkách

DOPRODEJ BYTŮ
ZA ZVÝHODNĚNÉ CENY

Sadová
V Zahrádkách

K NASTĚHOVÁNÍ
NA JARĚ 2023

remesova@imperastyl.cz

www.imperastyl.cz

+420 733 534 055

RV2300168/01